

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์

(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2568)

คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ท่าพระจันทร์

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2568)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะ/วิทยาลัย/สถาบัน คณะรัฐศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : 25460051101874

ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์

ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy Program in Political Science

1.2 ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย ชื่อเต็ม ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

ชื่อย่อ ปร.ด. (รัฐศาสตร์)

ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม Doctor of Philosophy (Political Science)

ชื่อย่อ Ph.D. (Political Science)

1.3 วิชาเอก (ถ้ามี)

- ไม่มี -

1.4 รูปแบบของหลักสูตร

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ☒ หลักสูตรระดับปริญญาเอก

แผนการศึกษา แบบ 1.1 ศึกษา 2 ปี

แผนการศึกษา แบบ 2.1 ศึกษา 3 ปี

แผนการศึกษา แบบ 2.2 ศึกษา 4 ปี

1.5 แผนการศึกษา

ปริญญาเอก ☒ แผน 1 ทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว

☒ แผน 1.1 (รับ ป.โท)

☐ แผน 1.2 (รับ ป.ตรี)

☒ แผน 2 ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์

☒ แผน 2.1 (รับ ป.โท)

☒ แผน 2.2 (รับ ป.ตรี)

1.6 ภาษาที่ใช้

- ☒ จัดการศึกษาเป็นภาษาไทย
- ☐ จัดการศึกษาเป็นภาษาอังกฤษ
- ☐ จัดการศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ☐ จัดการศึกษาเป็นภาษาต่างประเทศ ระบุภาษา.....

1.7 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

- ☒ เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะ
- ☐ เป็นหลักสูตรที่ได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากสถาบันอื่น **หรือ** เป็นหลักสูตรร่วมกับสถาบันอื่น ระบุ.....

1.8 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

- ☒ ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว
- ☐ ให้ปริญญามากกว่า 1 สาขาวิชา **หรือ** เป็นปริญญาร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษา

1.9 อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- 1) อาจารย์และนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์
- 2) นักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐศาสตร์

1.10 สถานที่จัดการเรียนการสอน

- ☒ ท่าพระจันทร์
- ☐ ศูนย์รังสิต
- ☐ ศูนย์พัทยา
- ☐ ศูนย์ลำปาง

หมวดที่ 2 คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

2.1 การรับเข้าศึกษา

- ☒ รับเฉพาะนักศึกษาไทย
- ☐ รับทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ที่สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี
- ☐ รับทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้องเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และมีคุณสมบัติ ดังนี้

2.2.1 ผู้เข้าศึกษาในแผนการศึกษาแบบ 1.1

- 1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโทสาขารัฐศาสตร์ หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ทั้งในหรือต่างประเทศจากสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ
- 2) มีค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า 3.25 และจบการศึกษาด้วยการทำวิทยานิพนธ์
- 3) เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับงานวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพด้านนี้ไม่น้อยกว่า 5 ปี นับถึงวันสมัคร
- 4) มีผลงานวิจัยหรือผลงานที่สามารถเทียบเคียงได้ ไม่น้อยกว่า 3 ชิ้นงานในช่วงเวลา 5 ปีก่อนวันประกาศรับสมัคร ซึ่งจะต้องผ่านการประเมินผลงานได้ระดับดีมากขึ้นไป (ระดับ A ลบ หรือเทียบเท่า) จากผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับดุษฎีบัณฑิต ไม่น้อยกว่า 2 ท่าน
- 5) มีผลคะแนนการทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET (Paper-based) 550 คะแนนขึ้นไป, TU-GET (Computer-based) 79 คะแนนขึ้นไป, TOEFL (Internet – based) 79 คะแนนขึ้นไปหรือIELTS ระดับ 6.5 ขึ้นไป ทั้งนี้ผลคะแนนจะต้องไม่เกิน 2 ปี นับถึงวันสมัคร
- 6) มีจดหมายรับรองจากอาจารย์ที่ปรึกษาและ/หรือผู้บังคับบัญชา 3 ฉบับ
- 7) เงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามประกาศรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ/หรือคณะรัฐศาสตร์กำหนด

2.2.2 เข้าศึกษาในแผนการศึกษาแบบ 2.1

- 1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโท ได้รับคุณวุฒิระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโททางด้านสังคมศาสตร์และ/หรือมนุษยศาสตร์ทั้งในหรือต่างประเทศจากสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ
- 2) มีค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโท ไม่น้อยกว่า 3.00

3) ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตของคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 และศึกษารายวิชาบังคับร่วม วิชาบังคับสาขา และวิชาเลือก โดยมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิตค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโท ไม่น้อยกว่า 3.00

สามารถยื่นหนังสือแสดงความจำนงเข้าศึกษาต่อหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตโดยกระบวนการสมัครเข้าศึกษาจะต้องดำเนินการผ่านระบบการรับสมัครของมหาวิทยาลัย และผ่านกระบวนการรับเข้าตามที่หลักสูตรกำหนด

4) มีผลคะแนนการทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET (Paper-based) 550 คะแนนขึ้นไป, TU-GET (Computer-based) 79 คะแนนขึ้นไป, TOEFL (Internet – based) 79 คะแนนขึ้นไปหรือ IELTS ระดับ 6.5 ขึ้นไป ทั้งนี้ผลคะแนนจะต้องไม่เกิน 2 ปี นับถึงวันสมัคร

5) เงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามประกาศรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ/หรือคณะรัฐศาสตร์กำหนด

2.2.3 เข้าศึกษาในแผนการศึกษาแบบ 2.2

1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีทางด้านรัฐศาสตร์ ทั้งในหรือต่างประเทศจากสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ มีผลการศึกษามาก ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่น้อยกว่า 3.25

2) มีผลคะแนนการทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET (Paper-based) 550 คะแนนขึ้นไป, TU-GET (Computer-based) 79 คะแนนขึ้นไป, TOEFL (Internet – based) 79 คะแนนขึ้นไปหรือ IELTS ระดับ 6.5 ขึ้นไป ทั้งนี้ผลคะแนนจะต้องไม่เกิน 2 ปี นับถึงวันสมัคร

3) เงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามประกาศรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ/หรือคณะรัฐศาสตร์กำหนด

การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

การคัดเลือกผู้เข้าศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นดำเนินการตามการมอบหมายของมหาวิทยาลัยหรือตามข้อตกลง หรือ การคัดเลือกตามวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย และออกเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

ผู้เข้าศึกษาจะต้องผ่านการพิจารณาการคัดเลือกจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ โดยมีรายละเอียดกระบวนการคัดเลือก ดังนี้

1. ผู้เข้าศึกษาในแผนการศึกษาแบบ 1.1

1.1 คัดเลือกจากการสอบสัมภาษณ์ และพิจารณาจากใบสมัคร ผลงานวิจัย ประสบการณ์ จดหมายรับรอง

1.2 เสนอเค้าโครงขอเสนอการวิจัย (research proposal)

2. ผู้เข้าศึกษาในแผนการศึกษาแบบ 2.1

2.1 คัดเลือกจากการสอบสัมภาษณ์ จดหมายรับรอง

2.2 เสนอเค้าโครงข้อเสนองานวิจัย (research proposal)

3. ผู้เข้าศึกษาในแผนการศึกษาแบบ 2.2

3.1 คัดเลือกจากการสอบข้อเขียนด้านความรู้ทางรัฐศาสตร์และการสอบสัมภาษณ์

4. การพิจารณาคัดเลือกนอกเหนือจากเกณฑ์ดังกล่าว อาจได้รับการพิจารณา คัดเลือกให้เข้าศึกษาตามดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ และ/หรือ

4.1 ผู้เข้าศึกษาในแผนการศึกษาแบบ 1.1 การพิจารณาผ่านคณะกรรมการกลั่นกรองคุณสมบัติ, คณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ และผลงานวิจัยตามที่คณะกำหนด

4.2 ผู้เข้าศึกษาในแผนการศึกษาแบบ 2.1 และแผนการศึกษาแบบ 2.2 ผลของคณะกรรมการสอบสัมภาษณ์เป็นที่สิ้นสุด

หมวดที่ 3 ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

3.1 ปรัชญาการศึกษา

สร้างนักวิชาการและนักวิจัยทางด้านรัฐศาสตร์ที่มีความรู้ระดับสูงเกี่ยวกับทฤษฎี วิธีการศึกษา รวมตลอดถึงองค์ความรู้ในสาขาต่าง ๆ ของวิชารัฐศาสตร์ที่รู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ กระตุ้นส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศของการศึกษาวิจัยและค้นคว้าทางด้านรัฐศาสตร์ อันจะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่สำหรับการศึกษารัฐศาสตร์ในประเทศไทยและในต่างประเทศ และเป็นนักวิชาการ นักวิจัยในหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ เพื่อเป็นกำลังสำคัญของสังคมไทยในการก้าวอย่างเข้าสู่ศตวรรษใหม่

3.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1) มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ สร้างสรรค์งานวิชาการและงานวิจัย ทั้งเสริมสร้างและเกื้อหนุนต่อการพัฒนาประเทศโดยรวมโดยมีความสำนึกในจริยธรรมและจรรยาบรรณของนักวิชาการและนักวิจัยที่ดี

2) สามารถถ่ายทอดความรู้ แนวความคิด กระบวนการ และการจัดการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม ด้วยสิทธิเสรีภาพ หลักสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค และความสมานฉันท์

3.3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program-level Learning Outcomes: PLOs)

แผน 1 เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาจะสามารถ

PLO 1 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเด็นปัญหาสำคัญ และสร้างสรรค์งานวิชาการและงานวิจัยขั้นสูง โดยเน้นการบูรณาการองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศและส่งเสริมการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

PLO 2 ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ รวมถึงการแก้ไขปัญหาสำคัญในระดับชาติและนานาชาติ

PLO 3 ผู้เรียนสามารถประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของนักวิชาการและนักวิจัยที่ดี สามารถดำเนินงานวิจัยอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ โดยคำนึงถึงความถูกต้องและความเป็นธรรม

PLO 4 ผู้เรียนสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศสมัยใหม่ เพื่อสนับสนุนการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดการองค์ความรู้ทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร เผยแพร่ และสร้างเครือข่ายทางวิชาการในระดับสากล

PLO 5 ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงภาวะผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญในการวิจัย การสอน และการพัฒนาทางวิชาการ รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

แผน 2 เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาจะสามารถ

- PLO 1 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเด็นปัญหาสำคัญ และสร้างสรรค์งานวิชาการและงานวิจัยชั้นสูง โดยเน้นการบูรณาการองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศและส่งเสริมการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
- PLO 2 ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ รวมถึงการแก้ไขปัญหาสำคัญในระดับชาติและนานาชาติ
- PLO 3 ผู้เรียนสามารถประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของนักวิชาการและนักวิจัยที่ดี สามารถดำเนินงานวิจัยอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ โดยคำนึงถึงความถูกต้องและความเป็นธรรม
- PLO 4 ผู้เรียนสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศสมัยใหม่ เพื่อสนับสนุนการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดการองค์ความรู้ทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร เผยแพร่ และสร้างเครือข่ายทางวิชาการในระดับสากล
- PLO 5 ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงภาวะผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญในการวิจัย การสอน และการพัฒนาทางวิชาการ รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

หมวดที่ 4 โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และหน่วยกิต

4.1 ระบบการจัดการศึกษาและระยะเวลาการศึกษา

4.1.1 ระบบ

ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาคโดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

4.1.2 ระยะเวลาการศึกษาสูงสุด

☒ หลักสูตรเต็มเวลา กำหนดระยะเวลาการศึกษาสูงสุด

ระยะเวลาการศึกษาสูงสุด แบบ 1.1 ไม่เกิน 8 ภาคการศึกษา

ระยะเวลาการศึกษาสูงสุด แบบ 2.1 ไม่เกิน 12 ภาคการศึกษา

ระยะเวลาการศึกษาสูงสุด แบบ 2.2 ไม่เกิน 16 ภาคการศึกษา

☐ หลักสูตรไม่เต็มเวลา กำหนดระยะเวลาการศึกษาสูงสุด ไม่เกิน.....ภาคการศึกษาปกติ

4.2 การดำเนินการหลักสูตร

4.2.1 วัน-เวลา ในการดำเนินการเรียนการสอน

☐ วัน – เวลาราชการปกติ

☒ นอกวัน – เวลาราชการ

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนสิงหาคม – เดือนธันวาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนมกราคม – เดือนพฤษภาคม

4.2.2 ระบบการศึกษา

☒ แบบชั้นเรียน (Onsite)

☐ แบบทางไกล (Online)

☐ อื่น ๆ

4.3 โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และหน่วยกิต

4.3.1 จำนวนหน่วยกิตรวม

1) แผนการศึกษาแบบ 1.1 (ผู้เข้าศึกษาสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทและมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในงานวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์) จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 48 หน่วยกิต

2) แผนการศึกษาแบบ 2.1 (ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท) จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 60 หน่วยกิต

3) แผนการศึกษาแบบ 2.2 (ผู้เข้าศึกษาสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี) จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 81 หน่วยกิต

4.3.2 โครงสร้างหลักสูตร

วิชา	แผนการศึกษา		
	แบบ 1.1 (ผู้เข้าศึกษาสำเร็จปริญญาโททำวิทยานิพนธ์)	แบบ 2.1 (ผู้เข้าศึกษาสำเร็จปริญญาโท ศึกษา รายวิชาและทำวิทยานิพนธ์)	แบบ 2.2 (ผู้เข้าศึกษาสำเร็จปริญญาตรี ศึกษา รายวิชาและทำวิทยานิพนธ์)
1. วิชาเสริมพื้นฐาน	-	3 (ไม่นับหน่วยกิต)	3 (ไม่นับหน่วยกิต)
2. วิชาบังคับร่วม (ระเบียบวิธีวิจัย)	9 (ไม่นับหน่วยกิต)	9 หน่วยกิต	9 หน่วยกิต
3. วิชาบังคับเลือก			
3.1 บังคับเลือกทางด้านรัฐศาสตร์	-	6 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต
3.2 บังคับเลือกสาขา	-	-	12 หน่วยกิต
4. วิชาเลือก	-	9 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต
5. วิชาศึกษาเฉพาะเรื่อง	3 (ไม่นับหน่วยกิต)	3 (ไม่นับหน่วยกิต)	3 (ไม่นับหน่วยกิต)
6. วิทยานิพนธ์	48 หน่วยกิต	36 หน่วยกิต	48 หน่วยกิต
หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	48	60	81

4.3.3 รายวิชาในหลักสูตร

1) รหัสวิชา

รายวิชาในหลักสูตรประกอบด้วย อักษรย่อ 2 ตัว และเลขรหัส 3 ตัว โดยมีความหมาย ดังนี้
 อักษรย่อ ร./ PO หมายถึง อักษรย่อของสาขาวิชารัฐศาสตร์

เลขหลักหน่วย

เลข 0-3 หมายถึง วิชาบังคับและวิชาองค์ความรู้หลักทางรัฐศาสตร์

เลข 4-9 หมายถึง วิชาเลือกและวิชาที่เป็นองค์ความรู้ใหม่

เลขหลักสิบ

เลข 0 หมายถึง วิชาในหมวดวิชาเสริมพื้นฐานและวิชาศึกษาวิจัยด้วยตนเอง

เลข 1-3 หมายถึง กลุ่มวิชาที่มีเนื้อหาด้านการเมืองเปรียบเทียบ

เลข 4-6 หมายถึง กลุ่มวิชาที่มีเนื้อหาด้านการระหว่างประเทศ

เลข 7-9 หมายถึง กลุ่มวิชาที่มีเนื้อหาด้านการบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ

เลขหลักร้อย

เลข 5 หมายถึง วิชาพื้นฐาน

เลข 6 หมายถึง วิชาระดับกลางและระดับสูง

เลข 7 หมายถึง วิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และวิชาสัมมนาเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในระดับปริญญาเอก

เลข 8 หมายถึง วิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในระดับปริญญาเอก

เลข 9 หมายถึง วิชาวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก

2) รายวิชาและข้อกำหนดของหลักสูตร

2.1 วิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)

สำหรับผู้ที่ต้องการปรับพื้นฐานและทบทวนความรู้ในทางรัฐศาสตร์ สามารถลงทะเบียนเรียนวิชาในวิชาเสริมพื้นฐานโดยไม่นับหน่วยกิตได้ก่อนเข้าศึกษาในระดับปริญญาเอกของหลักสูตร การวัดผลคะแนนเป็น P (ผ่าน) และ N (ไม่ผ่าน)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษด้วยตนเอง)
ร.500 รัฐศาสตร์ศึกษา		3 (3-0-9)
PO500 Political Studies		(ไม่นับหน่วยกิตรวม)

2.2 วิชาบังคับร่วม

9 หน่วยกิต

สำหรับนักศึกษาในแผนการศึกษาแบบ 2.1 และแผนการศึกษาแบบ 2.2 จะต้องลงทะเบียนเรียนวิชาบังคับร่วมครบทั้ง 3 วิชา จำนวน 9 หน่วยกิต ดังนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษด้วยตนเอง)
ร.601 การออกแบบวิจัยทางรัฐศาสตร์ 1		3 (3-0-9)
PO601 Research Design for Political Science I		
ร.602 การออกแบบวิจัยทางรัฐศาสตร์ 2		3 (3-0-9)
PO602 Research Design for Political Science 2		
ร.700 ทฤษฎีและการแสวงหาความรู้ทางสังคมศาสตร์		3 (3-0-9)
PO700 Epistemology and Methodology in Social Science		

2.3 วิชาบังคับเลือก

1) บัณฑิตเลือกทางด้านรัฐศาสตร์

6 หน่วยกิต

สำหรับนักศึกษาแผนการศึกษาแบบ 2.1 และแผนการศึกษาแบบ 2.2 จะต้องลงทะเบียนเรียนวิชาบังคับทางรัฐศาสตร์จำนวน 2 วิชา 6 หน่วยกิต จากทั้งหมด 3 วิชาตามความสนใจและสัมพันธ์กับทิศทางในการพัฒนาความเชี่ยวชาญของผู้ศึกษา ดังนี้

ร.610 การเมืองเปรียบเทียบ 3 (3-0-9)

PO610 Comparative Politics

ร.640 ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ 3 (3-0-9)

PO640 International Relations Theories

ร.670 ทฤษฎีและแนวทางการศึกษาด้านการบริหารรัฐกิจ 3 (3-0-9)

PO670 Theories and Approaches in Public Administration

2) บัณฑิตเลือกสาขา

2.1) นักศึกษาแผนการศึกษาแบบ 2.1 สามารถลงทะเบียนเรียนวิชาใดก็ได้ในกลุ่มวิชานี้ในฐานะวิชาเลือกของนักศึกษา ทั้งนี้ ควรต้องสัมพันธ์กับความเชี่ยวชาญและวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาต้องการพัฒนาต่อไป ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2) นักศึกษาแผนการศึกษาแบบ 2.2 จะต้องลงทะเบียนเรียนวิชาบังคับเลือกสาขาในสาขาที่นักศึกษาได้เลือกเป็นสาขาความเชี่ยวชาญหลักจำนวน 2 สาขา รวม 4 วิชา 12 หน่วยกิต จาก 3 สาขาวิชา ดังนี้

1) สาขาการเมืองเปรียบเทียบ

ร.621 สัมมนาการเมืองการปกครองไทย 3 (3-0-9)

PO621 Seminar in Thai Politics and Government

ร.630 สัมมนาปรัชญาและทฤษฎีการเมือง 3 (3-0-9)

PO630 Seminar in Political Philosophy and Theory

2) สาขาการระหว่างประเทศและการทูต

ร.641 สัมมนาเศรษฐกิจการเมืองโลก 3 (3-0-9)

PO641 Seminar on Global Political Economy

ร.643 สัมมนานโยบายต่างประเทศเปรียบเทียบ 3 (3-0-9)

PO643 Seminar in Comparative Foreign Policy

3) สาขาการบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ

ร.681 สัมมนาองค์การและการจัดการ 3 (3-0-9)

PO681 Seminar in Organization and Management

ร.690 สัมมนานโยบายสาธารณะและการจัดการปกครอง 3 (3-0-9)

PO690 Seminar in Public Policy and Governance

2.4 วิชาเลือก

1) นักศึกษาแบบ 2.1 สามารถลงทะเบียนเรียนวิชาใดก็ได้ในกลุ่มวิชานี้และ/หรือวิชาบังคับเลือกสาขาในฐานะวิชาเลือกของนักศึกษา ทั้งนี้ ควรต้องสัมพันธ์กับความเชี่ยวชาญและวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาต้องการพัฒนาต่อไปภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 3 วิชา 9 หน่วยกิต

2) นักศึกษาแบบ 2.2 ต้องเลือกศึกษาในกลุ่มวิชาเลือกจำนวน 2 วิชา 6 หน่วยกิตจากกลุ่มวิชาใน 3 สาขาวิชาดังนี้

1) สาขาการเมืองเปรียบเทียบ

ก. กลุ่มวิชาการเมืองเปรียบเทียบ

ร.614 สัมมนาการเลือกตั้ง พรรคการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์	3 (3-0-9)
PO614 Seminar in Election, Political Parties and Interest Groups	
ร.615 สัมมนาการปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบ	3 (3-0-9)
PO615 Seminar in Comparative Local Governments	
ร.616 สัมมนารัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง	3 (3-0-9)
PO616 Seminar in Constitution and Political Institutions	
ร.617 สัมมนากฎหมายมหาชนในการเมืองและการบริหาร	3 (3-0-9)
PO617 Seminar in Public Law in Politics and Administration	
ร.618 สัมมนาระบบการเมืองเปรียบเทียบ	3 (3-0-9)
PO618 Seminar in Comparative Political Regimes	

ข. กลุ่มวิชาทฤษฎีการเมือง

ร.624 สัมมนาความรุนแรงและความขัดแย้งทางการเมือง	3 (3-0-9)
PO624 Seminar in Political Violence and Conflict	
ร.625 สัมมนาความคิดทางการเมืองแนววิพากษ์	3 (3-0-9)
PO625 Seminar in Critical Political Thoughts	
ร.626 สัมมนาทฤษฎีการเมือง ปรัชญา และปัญหาร่วมสมัย	3 (3-0-9)
PO626 Seminar in Political Theory, Philosophy and Contemporary Issues	

ค. กลุ่มวิชาสัมมนาเฉพาะประเด็น

ร.634 สัมมนาประเด็นเฉพาะทางรัฐศาสตร์	3 (3-0-9)
PO634 Seminar in Selected Topics in Political Science	
ร.635 สัมมนาประเด็นทางการเมืองร่วมสมัย	3 (3-0-9)
PO635 Seminar in Contemporary Political Issues	
ร.636 สัมมนาวิจัยระดับสูงทางด้านรัฐศาสตร์	3 (3-0-9)
PO636 Seminar in Advanced Research in Political Science	

2) สาขาการระหว่างประเทศและการทูต

ก. กลุ่มวิชาทฤษฎีและแนวทางการศึกษา

ร.644 สัมมนาทฤษฎีวิพากษ์ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ 3 (3-0-9)

PO644 Seminar in Critical Theories in International Relations

ร.645 สัมมนาทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ไม่ใช่ตะวันตก 3 (3-0-9)

PO645 Seminar in Non-Western International Relations Theory

ร.636 สัมมนาวิจัยระดับสูงทางด้านรัฐศาสตร์ 3 (3-0-9)

PO636 Seminar in Advanced Research in Political Science

ข. กลุ่มวิชาประเด็นปัญหาในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ร.654 สัมมนาประวัติศาสตร์และพัฒนาการระเบียบระหว่างประเทศ 3 (3-0-9)

PO654 Seminar in History and Development of International Order

ร.655 สัมมนาการพัฒนาที่ยั่งยืนกับสถาบันระหว่างประเทศ 3 (3-0-9)

PO655 Seminar in Sustainable Development and International Institutions

ร.656 สัมมนาภูมิรัฐศาสตร์และความมั่นคงโลก 3 (3-0-9)

PO656 Seminar in Geopolitics and Global Security

ร.657 สัมมนาประเด็นเฉพาะทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ 3 (3-0-9)

PO657 Seminar in Select Topics in International Relations

ร.658 วัฒนธรรมมหาชนกับการเมืองโลก 3 (3-0-9)

PO658 Popular Culture and World Politics

ร.659 สัมมนาประวัติศาสตร์สงครามโลก 3 (3-0-9)

PO659 Seminar on History of the Two World Wars

ค. กลุ่มวิชาสัมมนาเฉพาะประเด็น

ร.664 สัมมนาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับต่างประเทศ 3 (3-0-9)

PO664 Seminar in Thailand and International Relations

ร.665 สัมมนาภูมิภาคนิยมเปรียบเทียบ 3 (3-0-9)

PO665 Seminar in Comparative Regionalism

ร.666 สัมมนายุทธศาสตร์มหาอำนาจในเอเชีย-แปซิฟิก 3 (3-0-9)

PO666 Seminar in Strategies of Major Powers in Asia-Pacific

ร.667 สัมมนาประชาคมอาเซียนในการเมืองโลก 3 (3-0-9)

PO667 Seminar in ASEAN Community in Global Politics

3) สาขาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ

ก. กลุ่มวิชาเชิงเทคนิคและการจัดการ

ร.674 สัมมนาการคลังสาธารณะและงบประมาณ	3 (3-0-9)
PO674 Seminar in Public Finance and Budgeting	
ร.675 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์	3 (3-0-9)
PO675 Seminar in Human Resource Management	
ร.676 สัมมนาการบริหารและการประเมินผลโครงการ	3 (3-0-9)
PO676 Seminar in Project Management and Evaluation	
ร.677 สัมมนาการบริหารเชิงกลยุทธ์	3 (3-0-9)
PO677 Seminar in Strategic Management	
ร.678 สัมมนารายได้ภาครัฐ	3 (3-0-9)
PO678 Seminar in Public Revenues	
ร.679 สัมมนาเทคนิคการบริหารขั้นสูง	3 (3-0-9)
PO679 Seminar in Advanced Management Technique	

ข. กลุ่มวิชาเชิงนโยบายและการจัดการปกครอง

ร.617 สัมมนากฎหมายมหาชนในการเมืองและการบริหาร	3 (3-0-9)
PO617 Seminar in Public Law in Politics and Administration	
ร.684 สัมมนาการจัดการเมืองและท้องถิ่น	3 (3-0-9)
PO684 Seminar in Urban and Local Management	
ร.685 สัมมนาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ	3 (3-0-9)
PO685 Seminar in Comparative Public Administration	
ร.686 สัมมนาการจัดการสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติ	3 (3-0-9)
PO686 Seminar in Environmental and Disaster Management	
ร.687 สัมมนาการจัดการปกครอง เครือข่าย และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ	3 (3-0-9)
PO687 Seminar in Governance, Networks and Intergovernmental Relations	

ค. กลุ่มวิชาสัมมนาเฉพาะประเด็น

ร.694 สัมมนาประเด็นเฉพาะทางบริหารรัฐกิจ	3 (3-0-9)
PO694 Seminar in Selected Topics in Public Administration	
ร.695 สัมมนาประเด็นทางนโยบายสาธารณะร่วมสมัย	3 (3-0-9)
PO695 Seminar in Contemporary Issues in Public Policy	
ร.636 สัมมนาวิจัยระดับสูงทางด้านรัฐศาสตร์	3 (3-0-9)
PO636 Seminar in Advanced Research in Political Science	

2.5 วิชาการศึกษาเฉพาะเรื่อง (ไม่นับหน่วยกิต)

นักศึกษาแบบ 2.1 และนักศึกษาแบบ 2.2 หลังจากสอบวัดคุณสมบัติข้อเขียนและปากเปล่าผ่านแล้ว จะต้องเลือกศึกษารายวิชาในสาขาที่ตนเองสนใจที่จะทำวิทยานิพนธ์ 1 วิชา (3 หน่วยกิต) ทั้งนี้รายวิชาดังกล่าว ไม่นับหน่วยกิตและไม่นำมาคิดคะแนนเฉลี่ยจะมีการวัดผลคะแนนเป็น P (ผ่าน) และ N (ไม่ผ่าน) โดยจะต้อง สอบหัวข้อให้ได้ผลคะแนน P (ผ่าน) ก่อนการลงทะเบียนวิชาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

สำหรับนักศึกษาแบบ 1.1 เลือกศึกษารายวิชาสาขาที่ตนเองสนใจ 1 วิชา (3 หน่วยกิต) รายวิชา ดังกล่าวไม่นับหน่วยกิตและไม่นำมาคิดคะแนนเฉลี่ยจะมีการวัดผลคะแนนเป็น P (ผ่าน) และ N (ไม่ผ่าน) โดย จะต้องสอบหัวข้อให้ได้ผลคะแนน P (ผ่าน) ดังนี้

ร.801 การศึกษาเฉพาะเรื่องในสาขาวิชาการเมืองเปรียบเทียบ 3 (3-0-9)

PO801 Individual Research and Readings in Comparative Politics

ร.804 การศึกษาเฉพาะเรื่องในสาขาวิชาการระหว่างประเทศและการทูต 3 (3-0-9)

PO804 Individual Research and Readings in International Affairs

ร.807 การศึกษาเฉพาะเรื่องและเฉพาะตัวในสาขาวิชาการบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ 3 (3-0-9)

PO807 Individual Research and Readings in Public Administration and Public Affairs

2.6 วิทยานิพนธ์

นักศึกษาแบบ 2.1 ลงทะเบียน จำนวน 36 หน่วยกิต

ร.900 วิทยานิพนธ์ 36

PO900 Dissertation

และนักศึกษาแบบ 1.1 และนักศึกษา แบบ 2.2 ลงทะเบียน จำนวน 48 หน่วยกิต

ร.901 วิทยานิพนธ์ 48

PO901 Dissertation

4.3.4 แผนการศึกษา

วิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)

สำหรับผู้ที่ต้องการปรับพื้นฐานและทบทวนความรู้ในทางรัฐศาสตร์ สามารถลงทะเบียนเรียนวิชาในวิชาเสริม พื้นฐานโดยไม่นับหน่วยกิตได้ก่อนเข้าศึกษาในระดับปริญญาเอกของหลักสูตร การวัดผลคะแนนเป็น P (ผ่าน) และ N (ไม่ผ่าน)

ร.500 รัฐศาสตร์ศึกษา 3 หน่วยกิต

รวม

3 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)

1) แผนการศึกษาแบบ 1.1 (48 หน่วยกิต)

ปีการศึกษาที่ 1	
ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2
■ การสอบวัดคุณสมบัติ ■ การศึกษาเฉพาะเรื่อง (3 หน่วยกิต) (ไม่นับหน่วยกิต) ■ ร.901 วิทยานิพนธ์ (12 หน่วยกิต)	■ ร.901 วิทยานิพนธ์ (12 หน่วยกิต)
รวม 12 หน่วยกิต	รวม 12 หน่วยกิต
ปีการศึกษาที่ 2	
ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2
■ ร.901 วิทยานิพนธ์ (12 หน่วยกิต)	■ ร.901 วิทยานิพนธ์ (12 หน่วยกิต) ■ สอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ■ เผยแพร่วิทยานิพนธ์
รวม 12 หน่วยกิต	รวม 12 หน่วยกิต

2) แผนการศึกษาแบบ 2.1 (60 หน่วยกิต)

ปีการศึกษาที่ 1	
ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2
■ วิชาบังคับร่วม 1 (3 หน่วยกิต) ■ วิชาบังคับเลือก 1 (3 หน่วยกิต) ■ วิชาบังคับเลือก 2 (3 หน่วยกิต)	■ วิชาบังคับร่วม 2 (3 หน่วยกิต) ■ วิชาบังคับร่วม 3 (3 หน่วยกิต) ■ วิชาเลือก 1 (3 หน่วยกิต) ■ วิชาเลือก 2 (3 หน่วยกิต)
รวม 9 หน่วยกิต	รวม 12 หน่วยกิต
ปีการศึกษาที่ 2	
ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2
■ วิชาเลือก 3 (3 หน่วยกิต) ■ สอบวัดคุณสมบัติ	■ การศึกษาเฉพาะเรื่อง (3 หน่วยกิต) (ไม่นับหน่วยกิต) ■ สอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์
รวม 3 หน่วยกิต	รวม 3 หน่วยกิต
ปีการศึกษาที่ 3	
ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2
■ ร.900 วิทยานิพนธ์ (18 หน่วยกิต)	■ ร.900 วิทยานิพนธ์ (18 หน่วยกิต) ■ สอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ■ เผยแพร่วิทยานิพนธ์

3) แผนการศึกษาแบบ 2.2 (81 หน่วยกิต)

ปีการศึกษาที่ 1			
ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
■	วิชาบังคับร่วม 1 (3 หน่วยกิต)	■	วิชาบังคับร่วม 2 (3 หน่วยกิต)
■	วิชาบังคับเลือกทางรัฐศาสตร์ 1 (3 หน่วยกิต)	■	วิชาบังคับเลือกสาขา 1 (3 หน่วยกิต)
■	วิชาบังคับเลือกทางรัฐศาสตร์ 2 (3 หน่วยกิต)	■	วิชาบังคับเลือกสาขา 2 (3 หน่วยกิต)
■	วิชาเลือก 1 (3 หน่วยกิต)	■	วิชาเลือก 2 (3 หน่วยกิต)
รวม 12 หน่วยกิต		รวม 12 หน่วยกิต	
ปีการศึกษาที่ 2			
ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
■	วิชาบังคับร่วม 3 (3 หน่วยกิต)	■	สอบวัดคุณสมบัติ
■	วิชาบังคับเลือกสาขา 3 (3 หน่วยกิต)		
■	วิชาบังคับเลือกสาขา 4 (3 หน่วยกิต)		
รวม 9 หน่วยกิต			
ปีการศึกษาที่ 3			
ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
■	การศึกษาเฉพาะเรื่อง (3 หน่วยกิต) (ไม่นับหน่วยกิต)	■	สอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์
รวม 3 หน่วยกิต			
ปีการศึกษาที่ 4			
ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
■	ร.901 วิทยานิพนธ์ (24 หน่วยกิต)	■	ร.901 วิทยานิพนธ์ (24 หน่วยกิต)
		■	สอบป้องกันวิทยานิพนธ์
		■	เผยแพร่วิทยานิพนธ์
รวม 24 หน่วยกิต		รวม 24 หน่วยกิต	

4.3.5 คำอธิบายรายวิชา

วิชาเสริมพื้นฐาน

ร.500 รัฐศาสตร์ศึกษา

3(3-0-9)

PO500 Political Studies

การวัดผลคะแนนเป็น P (ผ่าน) และ N (ไม่ผ่าน)

ศึกษาพื้นฐานแนวคิด แนวทางการศึกษา และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับรัฐศาสตร์ ครอบคลุม ประเด็นและข้อโต้แย้งร่วมสมัย ทั้งสาขาการปกครอง การระหว่างประเทศและการทูต และการบริหาร รัฐกิจ

Explores fundamental concepts, approaches, and theories in political science, the content of which includes contemporary issues and debates in politics and government, international relations and diplomacy, and public administration.

วิชาบังคับร่วม

ร.601 การออกแบบวิจัยทางรัฐศาสตร์ 1

3(3-0-9)

PO601 Research Design for Political Science I

สำรวจขั้นตอนการทำวิจัยอย่างละเอียดเกี่ยวกับ การตั้งประเด็นปัญหา ทบทวนวรรณกรรม การพัฒนากรอบแนวคิด การทดสอบทฤษฎีและสมมติฐาน การสำรวจวิธีการวิจัยแบบต่าง ๆ ที่ใช้กันอยู่ในทาง สังคมศาสตร์ เพื่อให้คุ้นเคยกับหลักการและวิธีการของการวิจัยสมัยใหม่โดยทั่วไป โดยเฉพาะเพื่อให้มีความ เข้าใจและสามารถใช้สถิติพื้นฐานที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

Provides an in- depth knowledge on research design, literature review, conceptual framework, the formulation and testing of a hypothesis and a wide variety of research methods used in social sciences. The aim is to familiarize students with contemporary research practices and in particular with statistical tools in political research.

ร.602 การออกแบบวิจัยทางรัฐศาสตร์ 2

3(3-0-9)

PO602 Research Design for Political Science 2

ศึกษาถึงเทคนิค รูปแบบ และเครื่องมือในการทำวิจัยทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดย เน้นการออกแบบการวิจัย การใช้กระบวนการวิธีการทางคุณภาพและปริมาณ การเขียนกรณีศึกษา การเขียน งานวิจัยจากผลการศึกษา การวิเคราะห์และสังเคราะห์ด้วยแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และการค้นพบจากการ ศึกษาวิจัย พร้อมทั้งการพัฒนาข้อเสนอแนะในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการนำเสนอในรูปแบบขององค์ความรู้ใหม่ ข้อโต้แย้งทางเลือก และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องฝึกปฏิบัติจริงในทุกกระบวนการทางการ วิจัย และในการศึกษาจะมีการใช้กรณีศึกษาจากงานวิจัยต่างๆทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

Focuses on the application of principles, techniques and tools in qualitative and quantitative research. It also aims to equip students with research writing, proposal

development, argument formulation, and analytical skill. Case studies and relevant research will also be used in this course as an illustration.

ร.700 ทฤษฎีและการแสวงหาความรู้ทางสังคมศาสตร์

3(3-0-9)

PO700 Epistemology and Methodology in Social Science

วิธีการหาความรู้แบบต่างๆที่นิยมใช้ในแวดวงสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิเคราะห์และการออกแบบการศึกษาวิจัยทางด้านรัฐศาสตร์การเรียนการสอนจะรวมถึงวิธีการแสวงหาความรู้ของสำนักประจักษ์นิยม, แนววิเคราะห์ภาษา, สำนักปรากฏการณ์วิทยา, ศาสตร์แห่งการตีความ, ทฤษฎีมาร์กซิสต์และทฤษฎีวิพากษ์สังคม, สำนักโครงสร้างนิยม, สัญวิทยา และสำนักหลังโครงสร้างนิยม

This course will explore various methods of searching for knowledge popular in social sciences and humanities that are beneficial to study and analysis from a political science perspective. The seminar will look at empirical methods, language analysis, phenomenology, methods of interpretation, Marxist theory and dialectics, critical theory of society, structuralism, semiology and post-structuralism.

วิชาบังคับเลือก

1) บัณฑิตเลือกทางด้านรัฐศาสตร์

ร.610 การเมืองเปรียบเทียบ

3 (3-0-9)

PO610 Comparative Politics

ศึกษาแนวพินิจต่าง ๆ ในการวิเคราะห์และทำความเข้าใจสังคมการเมืองและปรากฏการณ์ทางการเมือง การอธิบายความเหมือนและความต่างระหว่างระบบการเมือง ข้อโต้แย้งหลักระหว่างแนวพินิจและประเด็นสำคัญร่วมสมัยที่ถูกจัดว่าเป็นเรื่องสำคัญ

Explores various viewpoints in analyzing and understanding political society and phenomena; similarities and differences between political systems; main points of disagreement between viewpoints and other selected important contemporary issues.

ร.640 ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

PO640 International Relations Theories

ศึกษาและเปรียบเทียบกรอบแนวความคิด และทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ได้แก่ สภาพจริงนิยม (Realism) เสรีนิยม (Liberalism) สภาพจริงนิยมใหม่ (Neorealism) เสรีนิยมใหม่ (Neoliberalism) สำนักอังกฤษ (English School) สรรสร้างนิยม (Constructivism) มาร์กซิสต์ (Marxism) ทฤษฎีวิพากษ์ (Critical Theory) หลังโครงสร้างนิยม (Poststructuralism) สตรีนิยม (Feminism) และหลังอาณานิคมนิยม (Postcolonialism) เป็นต้น โดยประยุกต์ทฤษฎีและแนวความคิดกับการปฏิบัติและประเด็นร่วมสมัยในการเมืองโลก

Study and compare theories and approaches in International Relations such as Realism, Liberalism, Neorealism, Neoliberalism, English School, Constructivism, Marxism, Critical Theory, Poststructuralism, Feminism, and Postcolonialism and their application to practices and contemporary issues in global politics.

ร.670 ทฤษฎีและแนวทางการศึกษาด้านการบริหารรัฐกิจ

3(3-0-9)

PO670 Theories and Approaches in Public Administration

ความหมาย วิวัฒนาการ สถานภาพ ขอบข่าย และแนวโน้มของการบริหารรัฐกิจหรือการบริหารงานในภาคสาธารณะในฐานะที่เป็นสาขาวิชาศึกษาถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารรัฐกิจหรือการบริหารงานในภาคสาธารณะในฐานะที่เป็นกิจกรรมหนึ่งในทางสังคมการเมือง รวมถึงการศึกษาถึงพัฒนาการ สถานภาพ และแนวโน้มของการบริหารรัฐกิจหรือการบริหารงานในภาคสาธารณะในประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศไทย

Meaning, importance, scope of public administration; surrounding social change and new contexts of public administration; relationship between the state, the business and private sector and civic society; importance of social movements to the public policymaking process; the administrative system and organization of the modern state, as well as case studies of public interest issues.

2) วิชาบังคับเลือกสาขา

2.1 สาขาการเมืองเปรียบเทียบ

ร.621 สัมมนาการเมืองการปกครองไทย

3(3-0-9)

PO621 Seminar in Thai Politics and Government

สัมมนาประเด็นและข้อถกเถียงที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเมืองไทย ทั้งที่เป็นประเด็นที่สืบเนื่องจากอดีตและประเด็นร่วมสมัย โดยจะสำรวจสภาพปัญหาและลักษณะสำคัญของการเมืองไทย พลวัตรและความเปลี่ยนแปลงของการเมืองไทย และองค์ความรู้ทางวิชาการที่นักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศผลิตขึ้นมาเพื่ออธิบายสภาพปัญหาการเมืองไทย เพื่อสังเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และผลิตองค์ความรู้ใหม่ที่จะทำให้เข้าใจการเมืองไทยอย่างลึกซึ้ง รอบด้าน และเป็นระบบ โดยจะสำรวจอย่างครอบคลุมตั้งแต่ปัญหาระดับโครงสร้าง อุดมการณ์ วัฒนธรรม สถาบันและองค์กร ตัวละครทางการเมือง ตลอดจนสภาพแวดล้อมพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นปัจจัยกำหนดสภาพการเมือง

Analyses the human, ideological and value components and economic, social and political conditions affecting Thai government and politics. It looks at the problems of political change in Thailand as well as examines how various political institutions such as the administration, legislature, political parties and interest groups react to political change, as well as protest and pressure from both within and outside the political system.

ร.630 สัมมนาปรัชญาและทฤษฎีการเมือง

3(3-0-9)

PO630 Seminar in Political Philosophy and Theory

สัมมนาประเด็นและข้อถกเถียงทางปรัชญาการเมืองและทฤษฎีการเมือง โดยศึกษาผ่านการสำรวจความคิดทางการเมืองในสำนักต่าง ๆ เช่น เสรีนิยม สตรีนิยม มาร์กซิสต์ สมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ นิยม โครงสร้างนิยมและหลังโครงสร้างนิยม ฯลฯ หรือศึกษาแนวความคิดบางประการที่เป็นแนวความคิดสำคัญทางรัฐศาสตร์และมีความสัมพันธ์กับปรากฏการณ์ทางการเมืองร่วมสมัย ตัวอย่างเช่น แนวคิดเรื่องรัฐชาติ ความเป็นพลเมือง อำนาจอธิปไตย ประชาธิปไตย สิทธิ เสรีภาพ ความเป็นตัวแทนความเสมอภาค การปฏิบัติ ความยุติธรรม เป็นต้น

This seminar deals with different sorts of modern and postmodern political thought either via synopsis or selection of particular concepts for study, especially the relationship with contemporary political phenomena; for example, the concept of state, nation, citizenship, sovereignty, democracy, human rights and revolutionary concepts.

2.2 สาขาการระหว่างประเทศและการทูต

ร.641 สัมมนาเศรษฐกิจการเมืองโลก

3(3-0-9)

PO641 Seminar on Global Political Economy

วิชานี้แนะนำการศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์การเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงจุดเริ่มต้นและการพัฒนาของสาขาวิชา ความแตกต่างระหว่างสำนักคิดอังกฤษและอเมริกา ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมืองแบบคลาสสิกและทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมืองระหว่างประเทศร่วมสมัย และพัฒนาการของระบบเศรษฐกิจการเมืองโลกตั้งแต่จุดเริ่มต้นของโลกาภิวัตน์ทางเศรษฐกิจจนถึงยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ การสัมมนาจะเกี่ยวข้องกับประเด็นสำคัญด้านเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ เช่น ห่วงโซ่การผลิตระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศ การลงทุนข้ามชาติ ระบบการเงินโลก และหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจอื่น ๆ เช่น ความยากจนและความเหลื่อมล้ำระหว่างประเทศ และประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเนื้อหาในการสัมมนาจะใช้ตัวอย่างจากทั้งประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาเพื่อนำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงให้เห็นถึงปัญหาและแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจการเมืองของประเทศไทยในอนาคต

This course provides an introduction to International Political Economy (IPE). This includes a study of the origin and development of IPE, the differences between British and American IPE, classical political economy and contemporary theoretical approaches in IPE, and the evolution of the global political economy from the start of economic globalization to the present era. Seminars will include important international economic and political topics such as international supply chains, international trade, international investments, the global financial system, and other topics relating to economic development such as poverty, global inequality, environmental issues and climate change. Seminars will cover examples from both

developed and developing countries. These examples are utilized to help analyze Thailand's development challenges and future development prospects.

ร.643 สัมมนานโยบายต่างประเทศเปรียบเทียบ

3(3-0-9)

PO643 Seminar in Comparative Foreign Policy

แนะนำแนวคิดและทฤษฎีในกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ใน 3 ระดับ คือ ศึกษาและอธิบายการกำหนดนโยบายต่างประเทศในมุมมองของปัจจัยภายนอกและระบบระหว่างประเทศ ในมุมโครงสร้างและกระบวนการทางนโยบาย และการเมืองภายในของรัฐ รวมถึงในมุมของสภาพทางจิตวิทยาและความเชื่อมโยงของตัวผู้กำหนดนโยบายกับสภาพแวดล้อมศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบและโครงสร้างการกำหนดนโยบายของประเทศต่าง ๆ ได้แก่ มหาอำนาจระดับโลก มหาอำนาจระดับภูมิภาค และประเทศกำลังพัฒนา เป็นต้น

Introduce to the variety of ways in which the foreign policies of states can be explained. Give emphasis to three levels of analysis: (a) external factors and international system; (b) internal factors including domestic structures and processes of foreign policy making as well as domestic politics; and (c) the psychology and psycho-milieu of individual policy makers. Study and compare patterns and structures of foreign policy making of global super powers, regional great powers and developing countries.

2.3 สาขาการบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ

ร.681 สัมมนาองค์การและการจัดการ

3(3-0-9)

PO681 Seminar in Organization and Management

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีองค์การและการจัดการ รูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การในภาคสาธารณะการจัดรูปแบบความสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการส่งมอบการบริการในภาครัฐ เช่น องค์การมหาชน องค์การอิสระ หน่วยงานในรูปแบบพิเศษอื่น ๆ นอกจากนี้ยังศึกษาถึงประสบการณ์การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายความร่วมมือข้ามภาคส่วนระหว่างภาครัฐ เอกชน องค์การไม่หวังผลกำไรและองค์การในรูปแบบอื่น ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

Study concepts and theories of organizations and management; forms of structure setup of public sector organizations; setup of the relationship of different units linked to delivery of state services e.g. public organizations, independent bodies and other forms of units. Apart from this, the seminar will look at instances of cooperation and cooperative networks, cooperation across the state and private sectors, nonprofit organizations and other forms of organizations both nationally

ร.690 สัมมนานโยบายสาธารณะและการจัดการปกครอง

3(3-0-9)

PO690 Seminar in Public Policy and Governance

สัมมนากระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะในยุคสมัยต่าง ๆ โดยเริ่มจากแนวการศึกษาสำนักกระบวนการนโยบาย (Policy process approach) ที่มีรัฐเป็นตัวแสดงนโยบายที่สำคัญจนถึงยุคของโลกาภิวัตน์และการจัดการปกครองซึ่งพลเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ เข้ามามีอิทธิพลต่อการนิยามปัญหาและการตัดสินใจเชิงนโยบาย ในวิชานี้จะมีการใช้กรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริงประกอบการศึกษา

Explores the process of public policymaking in different eras, from the policy process approach, in which the state functions as an important actor, to the globalization era and government administration in which citizens and different interest groups came to influence the definition of problems and policy decision making. Real life case studies will be examined.

วิชาเลือก

1) สาขาการเมืองเปรียบเทียบ

ก. กลุ่มวิชาด้านการเมืองเปรียบเทียบ

ร.614 สัมมนาการเลือกตั้ง พรรคการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์

3(3-0-9)

PO614 Seminar in Election, Political Parties and Interest Groups

วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เรื่องพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และการเลือกตั้ง ในฐานะ “สถาบันทางการเมือง” รวมทั้งวิพากษ์เหตุผลในการดำรงอยู่และความจำเป็นในการมีสถาบันทางการเมืองเหล่านี้ สามารถระบุข้อดีข้อเสียของทางเลือกในแบบต่าง ๆ ของรูปแบบของพรรคการเมืองกลุ่มผลประโยชน์ และการเลือกตั้ง เพื่อสามารถที่จะ “ออกแบบ” ให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทของประเทศได้

Analyses the different forms of electoral system as well as of structure, organisation, pattern and behaviour of political parties, interest groups and political institutions, the differences and relationships between political parties and interest groups, various means by which political parties and political pressure groups achieve their political goals and government policy towards political parties and interest groups.

ร.615 สัมมนาการปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบ

3 (3-0-9)

PO615 Seminar in Comparative Local Governments

อธิบายความสัมพันธ์ทางอำนาจและองค์กรการปกครองในระดับท้องถิ่น ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ตลอดจนการปกครองตนเองของประชาชนที่มีส่วนช่วยส่งเสริมกระบวนการประชาธิปไตยในระดับรากฐานการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรการปกครองท้องถิ่นที่จะมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง และช่วยแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในท้องถิ่น ทั้งนี้จะเน้นการเปรียบเทียบกับต่างประเทศบางประเทศด้วย

Explain power relationships and local government bodies, both official and unofficial; self-governance by the people which helps to support democracy at the basic level;

distribution of power to local government bodies which helps to ease the burden on central government and resolve local conflicts. The course will also focus on comparison with some other countries.

ร.616 สัมมนารัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง

3(3-0-9)

PO616 Seminar in Constitution and Political Institutions

อำนาจของรัฐธรรมนูญ อำนาจอธิปไตย อำนาจอประชาชน และอำนาจในการสร้างรัฐธรรมนูญ จากประชาชน สิทธิ เสรีภาพ ที่ผ่านสถาบันการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ทางปรัชญา ความคิด วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ กฎหมาย วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงอำนาจของสถาบันการเมือง ระบบการเมืองชนิดต่าง ๆ และประชาชน

Constitutional power, sovereignty, the people's power and the power to draft a constitution from the people; rights and freedoms via various forms of political institutions; various forms of analysis such as philosophical and thought analysis; culture, historical development and law; analysis of the power relationship between political institutions; different kinds of political systems and the people

ร.617 สัมมนากฎหมายมหาชนในการเมืองและการบริหาร

3(3-0-9)

PO617 Seminar in Public Law in Politics and Administration

ลักษณะหลักปรัชญา แนวคิดด้านกฎหมายมหาชน ตลอดจนการก่อกำเนิดกฎหมายมหาชน ประเภทต่าง ๆ ในระบบการเมืองการปกครองไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปฏิสัมพันธ์ซึ่งระบบกฎหมายมหาชนมีต่อการเมือง การบริหารราชการของไทยโดยภาพรวม และศึกษาถึงการดำเนินงานทางการเมือง การปกครอง การดำเนินงานของภาครัฐ องค์กรสาธารณะ และองค์กรอิสระต่าง ๆ รวมทั้งศึกษาถึงขอบข่าย เทคนิค กระบวนการกลไก ของกฎหมายมหาชนในการเข้าไปจัดการปัญหาทางการเมืองและการปกครอง ตลอดจนศึกษาถึงทางเลือกในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้มีการบังคับใช้กฎหมายมหาชนนั้น ไปในทางที่จะสร้างประโยชน์สูงสุดให้แก่สาธารณะและมหาชน

Philosophical principles, importance and effects of public law on the political system and changes in politics and government. The focus is on studying general change and change in public administration, local government and administration of various independent bodies, as well as political and government problems that arise.

ร.618 สัมมนาระบอบการเมืองเปรียบเทียบ

3(3-0-9)

PO618 Seminar in Comparative Political Regimes

ศึกษารูปแบบระบอบการเมืองที่ดำรงอยู่ในอดีตและปัจจุบัน พัฒนาการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลกระทบต่อกระบวนการสร้างประชาธิปไตย การพัฒนาเศรษฐกิจ และการเคลื่อนไหวของภาคประชาสังคมในประเทศนั้น โดยมีการนำบรรดาเงื่อนไขเชิงสถาบัน ลักษณะความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ รวมถึงสภาพ

วัฒนธรรมมาเปรียบเทียบกัน เพื่อประกอบการวิเคราะห์ หรือสร้างทฤษฎีที่สามารถใช้ทำความเข้าใจข้ามกรณีศึกษา

Studies the forms of political regimes in the past and the present, relevant development, as well as implications for democratisation, economic development, and social movement in a given country by comparing institutional conditions, historical background, and cultural foundation in order to analyse or develop theories that can be applied across case studies.

ข. กลุ่มวิชาด้านทฤษฎีการเมือง

ร.624 สัมมนาความรุนแรงและความขัดแย้งทางการเมือง

3(3-0-9)

PO624 Seminar in Political Violence and Conflict

สัมมนาประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องปรากฏการณ์ความขัดแย้งและความรุนแรงทางการเมือง โดยประเด็นสัมมนาจะครอบคลุมหลายระดับ ตั้งแต่การอธิบายถึงแนวความคิดหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความขัดแย้ง ความรุนแรง การไม่ใช้ความรุนแรง สันติภาพ ฯลฯ และสำรวจพร้อมกับวิพากษ์วิจารณ์แนวทางในการศึกษาความขัดแย้งและความรุนแรงต่างสำนักและสกุลความคิด เช่น แนวโครงสร้างและสถาบันแนววิเคราะห์วัฒนธรรม แนวจิตวิเคราะห์ ฯลฯ เพื่อชี้ให้เห็นจุดเด่นและจุดอ่อนของแนวการศึกษาสำนักต่าง ๆ นอกจากนี้วิชานี้จะครอบคลุมถึงประเด็นที่สำคัญในการศึกษาความขัดแย้งและความรุนแรงทางการเมือง อาทิ เช่น ความรุนแรงทางชาติพันธุ์และศาสนา สงครามกลางเมือง สงครามแบ่งแยกดินแดน การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ การก่อการร้าย สื่อกับความรุนแรง ความรุนแรงเชิงวัฒนธรรม สันติวิธี การแปรเปลี่ยนความขัดแย้ง กระบวนการสันติภาพ ฯลฯ

Focus on political and social processes of public conflict; emergence of political violence and conflict; political, economic and cultural context impacting on political violence and conflict, public bargaining and concepts on conflict management.

ร.625 สัมมนาความคิดทางการเมืองแนววิพากษ์

3(3-0-9)

PO625 Seminar in Critical Political Thoughts

วิเคราะห์แนวความคิดทางการเมืองของนักคิดในกลุ่มวิพากษ์และทวนกระแส เช่น มาร์กซ์ สำนักแฟรงเฟิร์ต แกรมสกี ฯลฯ ทั้งแนวคิดดั้งเดิม และแนวคิดที่ได้วิวัฒนาการมาจนถึงปัจจุบัน และอิทธิพลของแนวความคิดดังกล่าวที่มีต่อแนวการศึกษาวิเคราะห์การเมืองและสังคมในปัจจุบัน

Analyses the political thought of critical and radical philosophers such as Marx, the Frankfurt School, Gramsci etc., both traditional concepts and concepts that have developed into present day theories. The seminar also looks at the influence of the above concepts on present day political and social analysis.

ร.626 สัมมนาทฤษฎีการเมือง ปรัชญา และปัญหาร่วมสมัย**3(3-0-9)****PO626 Seminar in Political Theory, Philosophy and Contemporary Issues**

สัมมนาความเปลี่ยนแปลงของสาขาวิชาปรัชญาการเมืองและทฤษฎีการเมือง และความเหลื่อมซ้อนกันระหว่างความเป็นปรัชญากับความเป็นทฤษฎีของปรัชญาการเมือง กับวิธีวิทยา อย่างประวัติความคิดทางการเมืองในการศึกษาปรัชญาการเมือง ตลอดจนศึกษาถึงความจำเป็นและการดำรงอยู่ของปรัชญาการเมืองในโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งจะสัมพันธ์กับคำถามแห่งยุคสมัย เช่น ปัญหาความอยู่รอดของมนุษย์ มนุษย์กับเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม “คุณธรรม” ทางการเมืองสำหรับอนาคต ความเป็น “พลเมือง” แบบใหม่ ฯลฯ

Studies overlapping changes in political philosophy between the philosophical and theoretical nature of political theory and methodology, such as the history of political thought in the study of political philosophy. The seminar also examines the necessity and existence of political philosophy in the 21st century, which links to current questions such as human survival, genetic engineering policy and patenting of living things etc., as well as “political ethics” in the future.

ค. กลุ่มวิชาสัมมนาเฉพาะประเด็น**ร.634 สัมมนาประเด็นเฉพาะทางรัฐศาสตร์****3(3-0-9)****PO634 Seminar in Selected Topics in Political Science**

สำรวจประเด็นปัญหาเฉพาะทางการเมืองทางปกครองที่ได้รับการคัดสรรจากอาจารย์ผู้สอน หรือเสนอโดยนักศึกษา หรือเป็นประเด็นปัญหาร่วมสมัย เช่น การเมืองเรื่องการกระจายอำนาจการปฏิรูปการเมือง สิทธิมนุษยชน การเมืองของพลเมือง การเมืองกับพัฒนาการเมืองของลัทธิชาตินิยมการเมืองของจักรวรรดินิยม เป็นต้น

Examines topics in politics and government selected by the instructor or suggested by students, or current issues such as the politics of power distribution, political reform, human rights, citizen politics and politics and the political development of the imperialist notion of the nation state.

ร.635 สัมมนาประเด็นทางการเมืองร่วมสมัย**3(3-0-9)****PO635 Seminar in Contemporary Political Issues**

สำรวจและวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ในการเมืองร่วมสมัย โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาและประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ สาเหตุ และแนวโน้มของประเด็นที่น่าสนใจ

Explores and analyzes contemporary political issues. The course highlights the application of concepts and theories in political science to understand related phenomenon and trend of selected political issues.

ร.636 สัมมนาวิจัยระดับสูงทางด้านรัฐศาสตร์

3(3-0-9)

PO636 Seminar in Advanced Research in Political Science

ศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยขั้นสูงทางรัฐศาสตร์ทั้งในเชิงปริมาณ และ/หรือเชิงคุณภาพ เพื่อนำไปพัฒนาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนการออกแบบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชารัฐศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง

Examines and analyzes advanced qualitative and/or quantitative researches in political science so as to develop concepts, theories, and research design in political science and its related field.

2) สาขาการระหว่างประเทศและการทูต

ก. กลุ่มวิชาทฤษฎีและแนวทางการศึกษา

ร.644 สัมมนาทฤษฎีวิพากษ์ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

PO644 Seminar in Critical Theories in International Relations

ศึกษาทฤษฎีกระแสวิพากษ์ต่างๆ ในสาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ได้แก่ สรรสร้างนิยม ทฤษฎีวิพากษ์ สตรีนิยม หลังโครงสร้างนิยม หลังอาณานิคมนิยม เป็นต้น เพื่อตั้งคำถามกับทฤษฎีกระแสหลักในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และทำความเข้าใจการเมืองโลกจากมุมมองวิพากษ์ ผ่านกรณีศึกษาต่างๆ เช่น สงคราม การทูต ทุนนิยม สิทธิมนุษยชน การแทรกแซงทางมนุษยธรรม การก่อการร้าย เป็นต้น

Studies critical theories in the field of International Relations, such as Constructivism, Critical Theory, Feminism, Poststructuralism and Postcolonialism. It aims at questioning the mainstream international relations theories and making sense of global politics from critical perspectives through various case studies such as war, diplomacy, capitalism, human rights, humanitarian intervention, terrorism and so on.

ร.645 สัมมนาทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ไม่ใช่ตะวันตก

3(3-0-9)

PO645 Seminar in Non-Western International Relations Theory

สำรวจแนวทางการศึกษาวิจัยของทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ไม่ใช่ตะวันตกซึ่งตั้งคำถามเชิงวิพากษ์กับทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศร่วมสมัยที่เน้นโลกตะวันตกเป็นศูนย์กลาง และการสร้างหรือพัฒนาทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศโดยอาศัยแหล่งที่มาของความรู้อาจจากท้องถิ่น รวมทั้งศึกษาทิศทางและแนวโน้มของสำนักทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในโลกที่ไม่ใช่ตะวันตก ได้แก่ จีน อินเดีย เอเชียตะวันออก และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นต้น โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สาขาวิชาของโลก ที่เคารพความแตกต่างหลากหลาย ความเป็นพหุนิยม และการพินิจพิจารณาตนเอง

Explores research programmes of Non-Western International Relations Theory, by critically interrogating the Eurocentric International Relations Theory and developing their

own Non-Western IR theories based on indigenous sources. It also studies the current directions and trends of IR schools in the non-Western countries such as China, India, East Asia and Southeast Asia. The course aims at constructing the global IR that respects diversity, pluralism and reflexivity.

ร.636 สัมมนาวิจัยระดับสูงทางด้านรัฐศาสตร์

3(3-0-9)

PO636 Seminar in Advanced Research in Political Science

ศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยขั้นสูงทางรัฐศาสตร์ทั้งในเชิงปริมาณ และ/หรือเชิงคุณภาพ เพื่อนำไปพัฒนาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนการออกแบบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชารัฐศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง

Examines and analyzes advanced qualitative and/or quantitative researches in political science so as to develop concepts, theories, and research design in political science and its related field.

ข. กลุ่มวิชาประเด็นปัญหาในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ร.654 สัมมนาประวัติศาสตร์และพัฒนาระบบระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

PO654 Seminar in History and Development of International Order

ข้อถกเถียงเชิงประวัติศาสตร์นิพนธ์และกรอบการวิเคราะห์ต่าง ๆ ในประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยพิจารณาสาเหตุของสงคราม สันติภาพและการจัดระเบียบระหว่างประเทศ รวมทั้งความต่อเนื่องและการเปลี่ยนแปลงในพัฒนาระบบระหว่างประเทศตั้งแต่การประชุมระหว่างประเทศที่กรุงเวียนนาในปี ค.ศ. 1815 จนกระทั่งถึงปัจจุบัน

Study historiographical debates and analytical frameworks in history of international relations by considering causes of war, peace settlements, and international order as well as continuity and change in the development of the international system from the Vienna International Order in 1815 to the present

ร.655 สัมมนาการพัฒนาที่ยั่งยืนกับสถาบันระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

PO655 Seminar in Sustainable Development and International Institutions

สัมมนาเกี่ยวกับแนวคิดและแนวทางปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน บทบาทของสถาบันระหว่างประเทศในการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนประสบการณ์การพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศต่างๆ และหัวข้อเฉพาะเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

Seminar about the ideas and practices of sustainable development, the roles of international institutions in promoting sustainable development, sustainable development experiences in various countries, and special issues relating to sustainable development

ร.656 สัมมนาภูมิรัฐศาสตร์และความมั่นคงโลก

3(3-0-9)

PO656 Seminar in Geopolitics and Global Security

ศึกษาข้อถกเถียงเชิงทฤษฎีและประเด็นปัญหาร่วมสมัยของภูมิรัฐศาสตร์โลก และการศึกษาความมั่นคงโลกทั้งแนวตั้งเดิมและแนววิพากษ์ ได้แก่สำนักโคเปนเฮเกน สำนักอเบอร์สต์วิชและสำนักปารีส เป็นต้น รวมทั้งพิจารณาบทบาทของภูมิรัฐศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อระเบียบโลก และสถาปัตยกรรมความมั่นคงระดับภูมิภาค

Studies theoretical debates and contemporary issues of geopolitics as well as traditional and critical security studies such as Copenhagen, Aberystwyth and Paris Schools. It also explores how geopolitics influence global order and regional security architecture.

ร.657 สัมมนาประเด็นเฉพาะทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

PO657 Seminar in Select Topic in International Relations

วิเคราะห์หัวข้อใดหัวข้อหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยอาจเป็นประเด็นเกี่ยวกับประเทศใดประเทศหนึ่ง ประเด็นเกี่ยวกับภูมิภาค ประเด็นข้ามชาติ หรือประเด็นทางทฤษฎี

Analyses a particular topic relating to international relations, which could be in relation to a specific country or region or an international or theoretical issue.

ร.658 วัฒนธรรมมหาชนกับการเมืองโลก

3(3-0-9)

PO658 Popular Culture and World Politics

ศึกษาอำนาจและการเมืองของวัฒนธรรมมหาชนในการเมืองโลก ภาพยนตร์ ภาพและสื่อดิจิทัลมีอิทธิพลต่อการมองและทำความเข้าใจปรากฏการณ์ระหว่างประเทศที่หลากหลาย เช่น สงคราม การทูต สิทธิมนุษยชน การแทรกแซงทางมนุษยธรรม การต่อต้านการก่อการร้าย ภาวะประชาสังคมโลก เป็นต้น วิชานี้สนทนากับข้อถกเถียงเชิงทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกระแสสุนทรียศาสตร์และจักษุภาพ

Studies the power and politics of popular culture in global politics. Film, images and digital media influence how we view and approach international phenomena as diverse as war, diplomacy, human rights, humanitarian intervention, antiterrorism, global civil society and so on. The course makes a dialogue with the aesthetics and visual turns in international relations theories.

ร.659 สัมมนาประวัติศาสตร์สงครามโลก

3(3-0-9)

PO659 Seminar on History of the Two World Wars

สงครามโลกทั้งสองครั้งเป็นเหตุการณ์ที่เป็นโศกนาฏกรรมและเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างสิ้นเชิงในมิติต่าง ๆ วิชานี้พิจารณาผลกระทบ ประสบการณ์ และมรดกตกทอดของสงครามโลกที่เกิดขึ้นต่อประชาคมโลกในมิติต่าง ๆ ที่ไม่ได้จำกัดอยู่ในยุโรป โดยที่การอภิปรายในรายวิชานี้จะตั้งต้นอยู่ที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสงครามโลกในเชิงวิพากษ์ โดยเนื้อหาการสอนจะเป็นการนำเอกสารชั้นปฐมภูมิมาพิจารณาและตีความจากมิติต่าง ๆ

The two World Wars were a tragic and transformative events for international relations in various aspects This seminar considers impacts, experiences, and legacies of the two World Wars that are not exclusive to Europe. The discussion focuses on building a comprehensive understanding of the two World Wars from a critical perspective. The course introduces primary documents and encourages students to critically interpret them from various perspectives.

ค.กลุ่มวิชาสัมมนาเฉพาะประเด็น

ร.664 สัมมนาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับต่างประเทศ

3(3-0-9)

PO664 Seminar in Thailand and International Relations

วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับนานาชาติ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยพิจารณาในแง่สาเหตุของการติดต่อและความขัดแย้ง วิเคราะห์บุคคล กลไก ปัญหา กระบวนการทางเลือกและองค์ประกอบ ในการกำหนดนโยบายต่างประเทศของไทย รวมทั้งวิเคราะห์อิทธิพลของสภาพแวดล้อม เช่น ระบบระหว่างประเทศ ความกดดันจากภายนอกและภายใน ซึ่งมีผลในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับต่างประเทศ

Analyses important events in the history of Thailand's relationships with other countries from the Sukhothai era to the present day, by considering the reasons for contact and conflict, as well as analyzing people, mechanisms, problems, alternatives and elements of determining Thai foreign policy. The seminar also looks at the influence of surrounding conditions such as international systems and external and internal pressures, which affect relations between Thailand and other countries.

ร.665 สัมมนาภูมิภาคนิยมเปรียบเทียบ

3(3-0-9)

PO665 Seminar in Comparative Regionalism

อภิปรายสถาบันและความร่วมมือในภูมิภาคต่างๆ อาทิ เอเชีย ยุโรป แอฟริกา ตะวันออกกลาง และ อเมริกา สำรวจมุมมองทางทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเมืองระหว่างประเทศและภูมิภาคนิยม วิชาอาศัยการวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบเพื่อเข้าใจบริบททางประวัติศาสตร์ การออกแบบ และพัฒนาการที่หลากหลายของแต่ละสถาบันและความร่วมมือในภูมิภาค

Discusses cooperation and institutions in different regions such as Asia, Europe, Africa, the Middle East, and the Western hemisphere. The course explores theoretical perspectives of international politics and regionalism and offers a comparative analysis to understand historical context, institutional design, and development of different regional cooperation and institutions.

ร.666 สัมมนายุทธศาสตร์มหาอำนาจในเอเชีย-แปซิฟิก

3(3-0-9)

PO666 Seminar in Strategies of Major Powers in Asia-Pacific

สำรวจที่มา พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงด้านยุทธศาสตร์ของมหาอำนาจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกในปัจจุบัน อาทิ สหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น อินเดีย และออสเตรเลีย เป็นต้น สำรวจแนวคิดและมุมมองทางทฤษฎีที่หลากหลายเพื่อวิเคราะห์และเข้าใจการดำเนินนโยบายอภยุทธศาสตร์ (Grand Strategy) ของประเทศมหาอำนาจเหล่านั้น ตลอดจนศึกษาการปะทะกันทางผลประโยชน์ของมหาอำนาจ และแนวโน้มที่จะกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งในและนอกภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก

Examines the origin, development, and change of strategies of major powers in the Asia-Pacific in the present such as the United States, China, Japan, India and Australia. It also explores different concepts and theoretical viewpoints to analyze and understand the implementation of major powers' grand strategy, including the clash of interests and its impact on international relations both within and outside the Asia-Pacific.

ร.667 สัมมนาประชาคมอาเซียนในการเมืองโลก

3(3-0-9)

PO667 Seminar in ASEAN Community in Global Politics

ศึกษาพัฒนาการ ความเปลี่ยนแปลง และบทบาทของประชาคมอาเซียนในการเมืองโลก คลอบคลุมทั้งประชาคมการเมืองความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาสังคมวัฒนธรรม สำรวจและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศคู่เจรจา เพื่อทำความเข้าใจมิติการปฏิสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างอาเซียน รัฐสมาชิก และประเทศมหาอำนาจทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค

Studies development, changes, and roles of ASEAN Community in global politics. Explores and analyses international relations of ASEAN, with a particular reference to its dialogue partners, to understand the complex interaction among/ between ASEAN, its member states, and major powers both within and outside the region.

3) สาขาการบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ

ก. กลุ่มวิชาเชิงเทคนิคและการจัดการ

ร.674 สัมมนาการคลังสาธารณะและงบประมาณ

3(3-0-9)

PO674 Seminar in Public Finance and Budgeting

ทฤษฎีและแนวคิดทางการคลังและงบประมาณ เป้าหมายด้านเศรษฐกิจ ระบบเศรษฐกิจกับการคลัง การจัดหารายรับของรัฐ งบประมาณรายจ่าย ระบบงบประมาณ กระบวนการงบประมาณ ปัจจัยทางการเมืองที่มีผลต่องบประมาณ หนี้สาธารณะ การบัญชีภาครัฐ ตลอดจนนโยบายการคลังและการเงินโดยขอบเขตการศึกษาครอบคลุมการคลังและงบประมาณของภาครัฐทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และท้องถิ่น

Focuses on public finance and budgeting theories and concepts. The course consists of various contents, including governmental fiscal systems in relation to economic

goals, government revenues and expenditures, governmental budgeting, politics in budgeting, public debt, governmental accounting, as well as fiscal and monetary policies. In addition, the course includes discussion of topics at different levels of government (i.e., national, state, and local levels).

ร.675 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

3(3-0-9)

PO675 Seminar in Human Resource Management

ปรัชญา แนวความคิด หลักการ กลยุทธ์ กระบวนการ เทคนิค และวิธีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งในเชิงมหภาคและจุลภาค เนื้อหาวิชาประกอบด้วยการศึกษา การฝึกอบรม การพัฒนาบุคคล การปรับปรุงการปฏิบัติงาน และตัวแบบใหม่ ๆ ของการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานของทรัพยากรบุคคลทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

Important concepts, strategies, processes and methods in management and development of human resources used by state and private organizations nationally and internationally. The seminar adopts an integrated knowledge study approach and places importance on content topicality and progression.

ร.676 สัมมนาการบริหารและการประเมินผลโครงการ

3(3-0-9)

PO676 Seminar in Project Management and Evaluation

แนวความคิด หลักการ กลยุทธ์การบริหาร และเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารและประเมินผลโครงการ รวมทั้งศึกษาผลกระทบโดยรวมของโครงการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายภาครัฐ ทั้งนี้ การศึกษาจะเน้นความแตกต่างในการใช้เครื่องมือเพื่อบรรลุเป้าหมายของนโยบายทางสังคมและทางธุรกิจของภาคเอกชน ตลอดจนยุทธวิธีต่าง ๆ ที่ต้องนำมาใช้ในการประเมินและคาดการณ์ผลกระทบที่อาจเกิดจากการเลือกนโยบายและโครงการต่าง ๆ

Tools used in evaluating impact of state policies; differences in use of these tools for social and business policies in the private sector; strategies and methods needed for evaluation and forecast of the effects of selecting various policies / projects.

ร.677 สัมมนาการบริหารเชิงกลยุทธ์

3(3-0-9)

PO677 Seminar in Strategic Management

แนวคิดและเทคนิคเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพื่อนำมาปรับใช้กับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การอิสระ และองค์การสาธารณะต่าง ๆ โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์การ การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและภาวะคุกคาม การกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสม การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินผลกลยุทธ์ โดยมุ่งศึกษาเปรียบเทียบกับองค์การที่เป็นเลิศ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม

Explores strategic management concepts for application to government bodies, state enterprises, independent bodies and various public bodies. Content includes establishing

a vision, organizational functions, analysis of strengths, weakness, opportunities and threats, determination of suitable strategies and strategy application and evaluation. The focus will be on comparison between the most successful public and private sector organisations both within Thailand and internationally, as examples of suitable strategy application.

ร.678 สัมมนารายได้ภาครัฐ

3(3-0-9)

PO678 Seminar in Public Revenues

แนวความคิด หลักการ และวัตถุประสงค์พื้นฐานของการจัดเก็บและบริหารจัดการรายได้ ภาครัฐทั้งในมิติทางการเมืองและเศรษฐศาสตร์ ทั้งนี้เน้นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนโยบาย/กฎหมาย เกี่ยวกับรายได้ ระบบการจัดเก็บรายได้ และการบริหารจัดการรายได้ ตลอดจนผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากนโยบาย/กฎหมายดังกล่าว

Reviews the basic concepts and objectives of public revenue administration, both in political and economic aspects. The course will focus on the interrelationships of tax (and other revenue) policies/law, as well as tax and revenue administration. In addition, it examines economic and social impacts of those tax policies and laws.

ร.679 สัมมนาเทคนิคการบริหารขั้นสูง

3(3-0-9)

PO679 Seminar in Advanced Management Technique

สำรวจแนวความคิด หลักการและวิธีการ/เทคนิคการบริหารจัดการที่ทันสมัย อันนำไปสู่การวิเคราะห์ การจัดการ การพัฒนาทางเลือกในการแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจแก้ปัญหาขององค์การอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งศึกษาเครื่องมือและการใช้เครื่องมือทางการบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการบริหารขององค์การ

Examines at the concepts, principles and techniques of modern management leading to greater productivity and quality of work and management, as well as studying and analyzing various systems of quality improvement standards of current interest to the state and private sectors. Study will consist mainly of seminars and practice meetings.

ข.กลุ่มวิชาเชิงนโยบายและการจัดการปกครอง

ร.617 สัมมนากฎหมายมหาชนในการเมืองและการบริหาร

3(3-0-9)

PO617 Seminar in Public Law in Politics and Administration

ศึกษาลักษณะหลักปรัชญา แนวคิดด้านกฎหมายมหาชน ตลอดจนการก่อกำเนิดกฎหมายมหาชนประเภทต่าง ๆ ในระบบการเมืองการปกครองไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปฏิสัมพันธ์ซึ่งระบบกฎหมายมหาชนมีต่อการบริหารราชการของไทยโดยภาพรวม การดำเนินงานทางการเมืองการปกครอง การดำเนินงานของภาครัฐ องค์กรสาธารณะ องค์กรมหาชน และองค์กรอิสระต่าง ๆ รวมทั้งขอบข่าย เทคนิค กระบวนการ กลไกของกฎหมายมหาชนในการเข้าไปจัดการปัญหาทางการเมืองและการปกครอง ตลอดจนศึกษาถึงข้อเสนอแนะที่

มุ่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้มีการบังคับใช้กฎหมายมหาชนนั้น ไปในทางที่จะสร้างประโยชน์สูงสุดให้แก่
สาธารณะและมหาชน

Studies philosophical principles, importance and effects of public law on the political system and changes in politics and government. The focus is on studying general change and change in public administration, local government and administration of various independent bodies, as well as political and government problems that arise.

ร.684 สัมมนาการจัดการเมืองและท้องถิ่น

3(3-0-9)

PO684 Seminar in Urban and Local Management

ศึกษาแนวคิดและแนวปฏิบัติในการพัฒนาเมืองอย่างมีระบบและมีการบริหารจัดการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและเจริญเติบโตของชุมชนไปสู่ความเป็นเมืองมากขึ้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเมือง บทบาทของเมืองในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง วิสัยทัศน์การพัฒนาเมือง รวมทั้งศึกษาแนวทางและทักษะการบริหารจัดการเมืองในด้านต่าง ๆ รวมถึงการเชื่อมโยงระหว่างการจัดการเมืองกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการงานเมือง และแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการกับปัญหาและความต้องการอันเกิดจากการเติบโตของเมืองอย่างยั่งยืน

Studies management of local public affairs, including the role and management potential of local government organizations in various areas of public administration and the relationship between major actors with a role in local public administration. The course also looks at political, economic and social changes that affect local government organizations and local public administration.

ร.685 สัมมนาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

3(3-0-9)

PO685 Seminar in Comparative Public Administration

พัฒนาการ ทฤษฎี แนวคิด และแนวทางการศึกษาการบริหารรัฐกิจในเชิงเปรียบเทียบ เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีมุมมองในเชิงเปรียบเทียบ (comparative perspective) ในการทำความเข้าใจถึงความเปลี่ยนแปลงในเชิงสถาบันทางการเมือง-การบริหาร (politico-administrative institutions) ในกลุ่มประเทศต่าง ๆ อันเกิดจากการปะทะสังสรรค์ระหว่างบริบทและโครงสร้างทางการเมือง-การบริหาร “ภายใน” สังคมหนึ่ง ๆ ที่มีต่อการไหลบ่าเข้ามาของกรอบแนวคิดจาก “ภายนอก” หรือกระแสด้านการบริหารรัฐกิจในระดับสากล ผ่านการสัมมนาแลกเปลี่ยนในประเด็น “ร่วมสมัย” ที่สะท้อนถึงความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกของการบริหารรัฐกิจทั้งในไทยและในต่างประเทศ

Focuses on development, theories, concepts and approaches in comparative public administration. It will emphasize the importance of comparative perspective to understand the key changes within political-administrative institutions in different contexts.

ร.686 สัมมนาการจัดการสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติ**3(3-0-9)****PO686 Seminar in Environmental and Disaster Management**

แนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติและกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับโลกศึกษา กลไกในการป้องกัน การควบคุม และการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ทางสิ่งแวดล้อมศึกษาถึงการจัดการและการจัดความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกับความเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมภายนอก และภัยพิบัติแต่ละประเภท ผ่านการใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ต่าง ๆ เพื่อให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการภายใต้สภาวะที่แปรเปลี่ยนและมีความไม่แน่นอนสูง

Studies the different concepts of environmental management, environmental strategies and decision making processes leading to sustainable development on the local, national, regional and global level. Also studied are the mechanisms for prevention, control and solution of environmental problems, such as legislation, economic tools and motivation, as well as problems and obstacles in environmental management, especially in political and social terms. The seminar draws on case studies of current environmental management conflicts in Thailand for analysis.

ร.687 สัมมนาการจัดการปกครอง เครือข่าย และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ 3(3-0-9)**PO687 Seminar in Governance, Networks and Intergovernmental Relations**

ศึกษาแบบแผน ลักษณะ และรูปแบบของโครงข่ายความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างองค์กรต่าง ๆ ซึ่งมีบทบาทและเป็นตัวแสดงหลักในกระบวนการจัดการปกครองและกระบวนการทางนโยบายสาธารณะ โดยครอบคลุมกลุ่มองค์กรทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมถึงมุ่งศึกษาถึงตัวแบบและเครื่องมือต่าง ๆ สำหรับวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างตัวแสดงเหล่านี้ และผลกระทบอันเกิดจากแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรต่าง ๆ ที่มีต่อการดำเนินการสาธารณะ

Examines layout, characteristics and form of relationship networks between organizations which have a role as major actors in governance and public policy process, i. e. state and private sector and civic bodies. The course focuses on the forms and various tools for analysis of interactions arising between these actors, as well as the impacts of network layout on public affairs.

ค. กลุ่มวิชาสัมมนาเฉพาะประเด็น**ร.694 สัมมนาประเด็นเฉพาะทางบริหารรัฐกิจ****3(3-0-9)****PO694 Seminar in Selected Topics in Public Administration**

การสัมมนาในเชิงกรอบแนวคิดทฤษฎีเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และทำความเข้าใจประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารรัฐกิจทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ ทั้งนี้ ประเด็นของการสัมมนาจะมุ่งเน้นประเด็นร่วมสมัยที่มีความสำคัญและน่าสนใจภายใต้การตกลงร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

Focuses on seminar and discussion on applying theoretical framework for analyzing and comprehending related issues in public administration, in both Thailand and others. Specific topic for seminar is based on mutual agreement between students and instructor.

ร.695 สัมมนาประเด็นทางนโยบายสาธารณะร่วมสมัย

3(3-0-9)

PO695 Seminar in Contemporary Issues in Public Policy

การสัมมนาประเด็นนโยบายสาธารณะที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและเป็นที่น่าสนใจร่วมสมัย เพื่อวิเคราะห์นโยบายในบริบทที่แตกต่างกัน ด้วยการนำกรอบแนวคิดทฤษฎีขององค์ความรู้ของนโยบายและองค์ความรู้ในเนื้อหา นโยบาย มาใช้วิเคราะห์และทำความเข้าใจประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นที่ประเด็นร่วมสมัยที่มีความสำคัญและน่าสนใจภายใต้การตกลงร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

The Seminar in public policy issues that signify developments and draw attention overtime. Policies are analyzed using theories and approaches, from both knowledge in and knowledge of policy, to help understand issues and variables related to public policies in Thailand and from international arena. Contemporary policy issues, agreed upon by both students and instructor, are emphasized.

ร.636 สัมมนาวิจัยระดับสูงทางด้านรัฐศาสตร์

3(3-0-9)

PO636 Seminar in Advanced Research in Political Science

ศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยขั้นสูงทางรัฐศาสตร์ทั้งในเชิงปริมาณ และ/หรือเชิงคุณภาพ เพื่อนำไปพัฒนาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนการออกแบบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชารัฐศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง

Examines and analyzes advanced qualitative and/or quantitative researches in political science so as to develop concepts, theories, and research design in political science and its related field.

วิชาการศึกษาเฉพาะเรื่อง

1) กลุ่มวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่อง

นักศึกษาแบบ 2.1 และนักศึกษาแบบ 2.2 หลังจากสอบวัดคุณสมบัติข้อเขียนและปากเปล่าผ่านแล้วจะต้องเลือกศึกษารายวิชาในสาขาที่ตนเองสนใจที่จะทำวิทยานิพนธ์ 1 วิชา (3 หน่วยกิต) ทั้งนี้รายวิชาดังกล่าวไม่นับหน่วยกิตและไม่นำมาคิดคะแนนเฉลี่ยจะมีการวัดผลคะแนนเป็น P (ผ่าน) และ N (ไม่ผ่าน) โดยจะต้องสอบหัวข้อให้ได้ผลคะแนน P (ผ่าน) ก่อนการลงทะเบียนวิชาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

สำหรับนักศึกษาแบบ 1.1 เลือกศึกษารายวิชาสาขาที่ตนเองสนใจ 1 วิชา (3 หน่วยกิต) รายวิชาดังกล่าวไม่นับหน่วยกิตและไม่นำมาคิดคะแนนเฉลี่ยจะมีการวัดผลคะแนนเป็น P (ผ่าน) และ N (ไม่ผ่าน) โดยจะต้องสอบหัวข้อให้ได้ผลคะแนน P (ผ่าน) ดังนี้

ก. สาขาการเมืองเปรียบเทียบ

ร.801 การศึกษาเฉพาะเรื่องในสาขาวิชาการเมืองเปรียบเทียบ 3(3-0-9)

PO801 Individual Research and Readings in Comparative Politics

การวัดผลคะแนนเป็น P (ผ่าน) และ N (ไม่ผ่าน)

ศึกษาอย่างลุ่มลึกในประเด็นปัญหาเฉพาะทางด้านการเมืองเปรียบเทียบที่นักศึกษาสนใจและได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ควบคุม/ดูแล

In-depth study in a specific area in comparative politics of interest to students and as approved by their academic supervisor / tutor.

ข. สาขาการระหว่างประเทศ

ร.804 การศึกษาเฉพาะเรื่องในสาขาวิชาการระหว่างประเทศ 3(3-0-9)

PO804 Individual Research and Readings in International Affairs

การวัดผลคะแนนเป็น P (ผ่าน) และ N (ไม่ผ่าน)

ศึกษาอย่างลุ่มลึกในประเด็นปัญหาเฉพาะทางด้านการระหว่างประเทศที่นักศึกษาสนใจและได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ควบคุม/ดูแล

In-depth study in a specific area in public administration and public affairs of interest to students and as approved by their academic supervisor / tutor

ค. สาขาการบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ

ร.807 การศึกษาเฉพาะเรื่องและเฉพาะตัวในสาขาวิชาการบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ 3(3-0-9)

PO807 Individual Research and Readings in Public Administration and Public Affairs

การวัดผลคะแนนเป็น P (ผ่าน) และ N (ไม่ผ่าน)

ศึกษาอย่างลุ่มลึกในประเด็นปัญหาเฉพาะทางด้านการบริหารรัฐกิจและบริหารสาธารณะที่นักศึกษาสนใจและได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ควบคุม/ดูแล

In-depth study in a specific area in international relations of interest to students and as approved by their academic supervisor / tutor.

วิทยานิพนธ์

ร.900 วิทยานิพนธ์ 36

PO900 Dissertation

การสร้างโครงการวิจัยและการดำเนินการวิจัยอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชาการเมืองเปรียบเทียบ หรือ การบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ หรือการระหว่างประเทศ เขียนวิทยานิพนธ์

เกี่ยวกับด้านที่เกี่ยวข้องกับการเมืองเปรียบเทียบ หรือ การบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ หรือการระหว่างประเทศ และนำเสนอวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานลงในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ มีจริยธรรมในการทำวิจัย และจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

The dissertation is an opportunity to draft a proposal and carry out research to build new knowledge in comparative politics, public affairs and public administration or international affairs. Students will write a dissertation on their chosen subject. The dissertation will be published and disseminated in international academic journals. Students are required to have ethics regarding research and academic publication.

ร.901 วิทยานิพนธ์

48

PO901 Dissertation

การสร้างโครงการวิจัยและการดำเนินการวิจัยอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ในสาขาวิชาการเมืองเปรียบเทียบ หรือ การบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ หรือการระหว่างประเทศ เขียนวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับด้านที่เกี่ยวข้องกับการเมืองเปรียบเทียบ หรือ การบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ หรือการระหว่างประเทศ และนำเสนอวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานลงในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ มีจริยธรรมในการทำวิจัย และจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

The dissertation is an opportunity to draft a proposal and carry out research to build new knowledge in comparative politics, public affairs and public administration or international affairs. Students will write a dissertation on their chosen subject. The dissertation will be published and disseminated in international academic journals. Students are required to have ethics regarding research and academic publication.

4.3.6 ข้อกำหนดการทำวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ การสอบประมวลความรู้ และการสอบวัดคุณสมบัติ

1. การทำวิทยานิพนธ์

- การสอบเค้าโครงข้อเสนอวิทยานิพนธ์ และการทำวิทยานิพนธ์

(1) นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชา ร.801 หรือ ร.804 หรือ ร.807 หลังจากสอบวัดคุณสมบัติผ่าน และสอบให้ได้ระดับ P (ผ่าน) จึงจะมีสิทธิ์สอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

(2) นักศึกษาควรสอบผ่านเค้าโครงข้อเสนอวิทยานิพนธ์ ภายในไม่เกิน 2 ภาคการศึกษาปกติ หลังจากสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติทั้ง 2 สาขาวิชา ยกเว้น นักศึกษาแผนการศึกษาแบบ 1.1 ที่ควรจะต้องสอบผ่านเค้าโครงข้อเสนอวิทยานิพนธ์ภายในไม่เกิน 2 ภาคการศึกษาปกติ นับจากวันขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

(3) นักศึกษาจะจดทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว

(4) คณะบดีคณะรัฐศาสตร์แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรรมการวิทยานิพนธ์ รวมไม่น้อยกว่า 5 ท่าน ซึ่งจะให้คำแนะนำนักศึกษา รวมทั้งสอบวิทยานิพนธ์

(5) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

2. การสอบวิทยานิพนธ์

(1) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

(2) นักศึกษาจะสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อสอบภาษาต่างประเทศผ่านแล้ว

(3) ในการสอบปากเปล่าเพื่อป้องกันวิทยานิพนธ์ จะต้องประกาศวัน เวลา และสถานที่สอบ โดยเปิดเผยล่วงหน้าเพื่อให้สาธารณะชนที่สนใจเข้ารับฟังได้

(4) การสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และการสอบวิทยานิพนธ์ที่จะได้รับผล S (ใช้ได้) ต้องได้มติเป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

3. การเตรียมการ

(1) กำหนดให้นักศึกษาเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ในประเด็นและสาขาที่เกี่ยวข้องกับสาขาการเมือง เปรียบเทียบ การระหว่างประเทศและการทูต หรือการบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ

(2) จัดอาจารย์ที่ปรึกษารับผิดชอบนักศึกษาเป็นรายบุคคล

(3) อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาหัวข้อที่นักศึกษากำหนด ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกระบวนการศึกษาค้นคว้าตลอดจนการประเมินผล

4. กระบวนการประเมินผล

(1) นักศึกษาจะต้องสอบผ่านการวัดคุณสมบัติ ได้ผลคะแนน S (ใช้ได้) และศึกษารายวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่อง จำนวน 1 รายวิชา และต้องได้รับอนุญาตจากอาจารย์ที่ปรึกษาจึงจะสามารถสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ได้

(2) การสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์จะต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบเป็นเอกฉันท์

(3) การสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ จะต้องได้รับอนุญาตจากอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนจึงจะสามารถสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ได้ และในการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ จะต้องสอบต่อหน้าคณะกรรมการ และจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบเป็นเอกฉันท์จึงจะถือว่าสอบผ่าน โดยมีอาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์จากสถาบันอื่น หรือผู้อื่นที่สนใจเข้าร่วมฟัง พร้อมทั้งสามารถซักถามผู้สอบได้ เพื่อเป็นการทวนสอบมาตรฐานอีกครั้ง

(4) วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตที่จะยอมรับได้ต้องแสดงถึงความสามารถในการวิจัยค้นคว้าในเรื่องนั้น ๆ มาเป็นอย่างดี มีความรอบรู้ในประเด็นปัญหา งานศึกษาและข้อถกเถียงในเรื่องที่เลือกศึกษา (Well Research) ขณะเดียวกันก็สามารถถ่ายทอดสิ่งที่ศึกษาออกมาในรูปของภาษาเขียนที่สละสลวย ง่ายแก่การเข้าใจ แต่ก็ไม่สูญเสียความสละสลวยของเรื่อง (Well Written) พร้อมก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการในเรื่องนั้น ๆ ด้วย

(5) นักศึกษาต้องเขียนวิทยานิพนธ์เป็นภาษาไทย เว้นแต่จะได้รับอนุมัติให้เขียนเป็นภาษาอื่น จากคณะกรรมการหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์

5. การสอบวัดคุณสมบัติ

แผนการศึกษาแบบ 1.1

1) การสอบวัดคุณสมบัติ ประกอบด้วยการประเมินบทความทางวิชาการ แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้า ในแผนการวิจัยระดับปริญญาเอก ที่ประกอบด้วย (1) การทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ หัวข้อที่สนใจ และ (2) การพัฒนากรอบแนวคิด และการออกแบบการวิจัย การสอบวัดคุณสมบัติจะประเมิน โดยการสอบปากเปล่าซึ่งคณบดีคณะรัฐศาสตร์จะเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นคณะกรรมการสอบ วัดคุณสมบัติ

2) นักศึกษาต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ได้ระดับ P (ผ่าน) โดยมีสิทธิสอบ 3 ครั้ง และไม่เกินภาคการศึกษา ที่ 2 (ปี 2 ภาคเรียนที่ 2) มิฉะนั้นจะถูกถอนชื่อจากทะเบียนนักศึกษา

แผนการศึกษาแบบ 2.1

1) นักศึกษาจะต้องสอบวัดคุณสมบัติ ประกอบด้วย การสอบวัดคุณสมบัติข้อเขียนและการสอบปาก เปล่า เมื่อนักศึกษาได้ศึกษาวิชาบังคับร่วม บังคับเลือก และวิชาเลือก จำนวน 8 วิชา รวม 24 หน่วยกิต และมี คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 ผลการเรียนต้องไม่ติด I ในทุกรายวิชา

2) นักศึกษาจะต้องเลือกสอบวัดคุณสมบัติ 2 ใน 3 สาขาวิชาหลักที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ภายใน ระยะเวลาไม่เกิน 6 ภาคการศึกษาปกติ โดยนับจากภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในแผนการศึกษา

3) หากนักศึกษาสอบวัดคุณสมบัติไม่ผ่านภายในครั้งที่ 2 นักศึกษาสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อใน หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตามเงื่อนไขของหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยจะต้องใช้เวลาในการศึกษาไม่เกิน 10 ภาคการศึกษาปกติ นับจากวันขึ้นทะเบียน เป็นนักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

3) นักศึกษาจะต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ได้ระดับ P (ผ่าน) โดยมีสิทธิสอบ 3 ครั้ง หากนักศึกษาสอบ วัดคุณสมบัติไม่ผ่าน จะถูกถอนชื่อจากทะเบียนนักศึกษาทันที

แผนการศึกษาแบบ 2.2

1) นักศึกษาจะต้องสอบวัดคุณสมบัติ ประกอบด้วย การสอบวัดคุณสมบัติข้อเขียนและการสอบปาก เปล่า เมื่อนักศึกษาได้ศึกษาวิชาบังคับร่วม บังคับเลือก และวิชาเลือก จำนวน 11 วิชา รวม 33 หน่วยกิต และมี คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 ผลการเรียนต้องไม่ติด I ในทุกรายวิชา

2) นักศึกษาจะต้องเลือกสอบวัดคุณสมบัติ 2 ใน 3 สาขาวิชาหลักที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ภายใน ระยะเวลาไม่เกิน 6 ภาคการศึกษาปกติ โดยนับจากภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในแผนการศึกษา

3) หากนักศึกษาสอบวัดคุณสมบัติไม่ผ่านภายในครั้งที่ 2 นักศึกษาสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อใน หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตามเงื่อนไขของหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์ โดยจะต้องใช้เวลาในการศึกษาไม่เกิน 10 ภาคการศึกษาปกติ นับจากวันขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

3) นักศึกษาจะต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ได้ระดับ P (ผ่าน) โดยมีสิทธิสอบ 3 ครั้ง หากนักศึกษาสอบ
วัดคุณสมบัติไม่ผ่าน จะถูกถอนชื่อจากทะเบียนนักศึกษาทันที

หมวดที่ 7 การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

7.1 การประเมินผลการเรียนของนักศึกษา

การประเมินผลการเรียน ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

7.2 กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

7.2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา

การทวนสอบผลการเรียนรู้แต่ละรายวิชาของหลักสูตร สามารถทวนสอบได้หลายวิธี เช่น ทวนสอบจากคะแนนสอบข้อเขียน จากงานที่มอบหมาย จากการสอบปากเปล่า โดยมีกระบวนการแต่ละรายวิชาที่อาจแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละวิชา นอกจากนี้ ยังกำหนดให้มีการสอบประมวลวิชาข้อเขียน และประมวลวิชาปากเปล่า และทำวิทยานิพนธ์ก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อเป็นการทวนสอบตามมาตรฐานการเรียนรู้

7.2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

วิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังจากสำเร็จการศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน มีดังต่อไปนี้

- 1) การประเมินตำแหน่งทางวิชาการ หรือความก้าวหน้าของสายงานของบัณฑิต หลังจากสำเร็จการศึกษา ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในการทำงาน โดยจัดทำเป็นแบบสอบถามไปยังบัณฑิต
- 2) รายงานความก้าวหน้าของผลงานทางวิชาการของบัณฑิต
- 3) ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่มาประเมินหลักสูตร หรือเป็นอาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนักศึกษาในการเรียน และสมบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา

7.3 การอุทธรณ์ผลการศึกษานักศึกษา

- 1) กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบในการสอบ ตลอดจนดูคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้
- 2) การร้องเรียนของนักศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2547 หมวดที่ 4

7.4 เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

แผนการศึกษาแบบ 1.1

- 1) บรรลุผลลัพท์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา
- 2) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ
- 3) ได้ระดับ P (ผ่าน) ในการสอบวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่อง (รายวิชา ร.801 หรือ ร.804 หรือ ร.807)
- 4) สอบผ่านการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- 5) ได้ผลระดับ S ในการสอบวิทยานิพนธ์ปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยต้องได้มติเป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้
- 6) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อย 2 เรื่อง หรือ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด อย่างน้อย 1 เรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่างน้อย 1 เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่างน้อย 1 สิทธิบัตร
- 7) กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 คน ที่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา
- 8) สำหรับนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด
- 9) ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ที่คณะรัฐศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กำหนด

แผนการศึกษาแบบ 2.1 และแผนการศึกษาแบบ 2.2

- 1) บรรลุผลลัพท์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา
- 2) ศึกษาและสอบผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร
 - แผนการศึกษาแบบ 2.1 มีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต
 - แผนการศึกษาแบบ 2.2 มีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 81 หน่วยกิต
- 3) ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า
- 4) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ
- 5) สอบผ่านการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- 6) ได้ระดับ P (ผ่าน) ในการสอบวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่อง (รายวิชา ร.801 หรือ ร.804 หรือ ร.807)
- 7) ได้ผลระดับ S ในการสอบวิทยานิพนธ์ปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยต้องได้มติเป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้
- 8) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด หรือได้รับ

สิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคม และเศรษฐกิจ กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมิน จาก คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 คน ที่เป็นผู้มี ความรู้ความ เชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา

9) สำหรับนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มี คุณภาพตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

10) ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ที่คณะรัฐศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กำหนด

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘**

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๘ จึงเห็นชอบให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

(๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๔

(๓) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“คณะ” หมายความว่า คณะรวมถึงวิทยาลัย สถาบัน หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของมหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีรวมถึงผู้อำนวยการสถาบัน หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“คณะกรรมการประจำคณะ” หมายความว่า คณะกรรมการประจำวิทยาลัย สถาบัน หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาหรือผู้อำนวยการโครงการบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละคณะซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณบดี

“กรรมการบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า กรรมการบัณฑิตศึกษาของแต่ละคณะซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณบดี

“การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า การศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรระดับปริญญาโท และหลักสูตรระดับปริญญาเอกของมหาวิทยาลัย

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“ภาคการศึกษา” หมายความว่า ภาคการศึกษาในระบบทวิภาคหรือในระบบไตรภาค แต่ไม่รวมภาคฤดูร้อน

“สถาบันอุดมศึกษาอื่น” หมายความว่า มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่ได้รับการจัดตั้งตามกฎหมายของไทยที่มีมาตรฐานและมหาวิทยาลัยรับรอง หรือเป็นมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศที่มหาวิทยาลัยรับรอง

“ข้อกำหนดหลักสูตร” หมายความว่า ข้อกำหนดที่วาดด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการศึกษาของหลักสูตรตามที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียนนักศึกษา

“การเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิต” หมายความว่า การเทียบโอนรายวิชาสำหรับการศึกษาในระบบในกรณีที่นักศึกษาได้ศึกษารายวิชาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

“การเทียบโอนความรู้” หมายความว่า การนำความรู้จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย หรือการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีการลงนามความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมาเทียบโอนเป็นรายวิชาและหน่วยกิตของหลักสูตร

“การศึกษานอกระบบ” หมายความว่า การศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมิน ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

“การศึกษาตามอัธยาศัย” หมายความว่า การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น

“การปฏิบัติงานในสถานประกอบการ” หมายความว่า การศึกษาในลักษณะการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการที่มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน องค์การระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานอื่นที่มีการลงนามความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศมหาวิทยาลัยเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ได้

หมวด ๑

ระบบการจัดการศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ ๖ มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาด้วยหลักการประสานงานด้านวิชาการระหว่างคณะคณะใดมีหน้าที่จัดการศึกษาในวิชาการด้านใดให้จัดการศึกษาในวิชาการด้านนั้นแก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยทุกคณะ คณะอื่นใดที่ไม่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนวิชานั้น หากมีเหตุผลจำเป็นที่จะต้องจัดการสอนรายวิชานั้นเองจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๗ การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมีสองระบบ ดังต่อไปนี้

(๑) ระบบทวิภาคเป็นการจัดการศึกษาที่หนึ่งปีการศึกษามีสองภาคการศึกษา คือ ภาคการศึกษาที่หนึ่งและภาคการศึกษาที่สอง และอาจมีภาคฤดูร้อนต่อจากภาคการศึกษาที่สองด้วยก็ได้

(๒) ระบบไตรภาคเป็นการจัดการศึกษาที่หนึ่งปีการศึกษามีสามภาคการศึกษา คือ ภาคการศึกษาที่หนึ่ง ภาคการศึกษาที่สอง และภาคการศึกษาที่สาม

การจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งอาจออกแบบวิธีการเรียนการสอนโดยแบ่งช่วงการศึกษาตามหัวข้อการศึกษาที่มีปริมาณการเรียนรู้เทียบเท่าระบบทวิภาคหรือระบบไตรภาคแล้วแต่กรณี

หลักสูตรการศึกษาใดจะจัดการศึกษาในระบบตามวรรคหนึ่งให้เป็นอำนาจของสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๘ ระบบทวิภาคในภาคการศึกษาให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าสัปดาห์ และในภาคฤดูร้อนให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษา

ระบบไตรภาคในภาคการศึกษาให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบสองสัปดาห์และไม่เกินสิบสี่สัปดาห์

ในแต่ละรายวิชาที่เปิดสอนอาจใช้ระยะเวลาศึกษาแตกต่างจากวรรคหนึ่งหรือวรรคสองก็ได้ แต่ต้องมีปริมาณการศึกษาต่อหนึ่งหน่วยกิตไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๐

ข้อ ๙ วันเวลาในการดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามที่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนด

ข้อ ๑๐ หน่วยกิตของรายวิชาในหลักสูตรให้คำนวณตามปริมาณการศึกษาโดยหนึ่งหน่วยกิตเท่ากับปริมาณการศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) ระบบทวิภาค

(๑.๑) ในรายวิชาภาคทฤษฎีให้มีเวลาการบรรยายหรือการอภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๑.๒) ในรายวิชาภาคปฏิบัติให้มีเวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่าสองชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสามสิบชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๑.๓) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามให้มีเวลาฝึกไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๑.๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายให้มีเวลาทำโครงการหรือกิจกรรมไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๑.๕) การทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๒) ระบบไตรภาค

(๒.๑) ในรายวิชาภาคทฤษฎีให้มีเวลาการบรรยายหรือการอภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสิบสองชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๒.๒) ในรายวิชาภาคปฏิบัติให้มีเวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่าสองชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๒.๓) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามให้มีเวลาฝึกไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสามสิบหกชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๒.๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายให้มีเวลาทำโครงการหรือกิจกรรมไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสามสิบหกชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๒.๕) การทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสามสิบหกชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

ข้อ ๑๑ การกำหนดจำนวนหน่วยกิตรวมและรูปแบบการจัดการศึกษาของหลักสูตรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระบบทวิภาคต้องไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่หน่วยกิต หรือระบบไตรภาคต้องไม่น้อยกว่าสามสิบหน่วยกิต

(๒) หลักสูตรระดับปริญญาโทระบบทวิภาคต้องไม่น้อยกว่าสามสิบหกหน่วยกิต หรือระบบไตรภาคต้องไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าหน่วยกิต จัดการศึกษาได้สองแผน ดังต่อไปนี้

(๒.๑) แผนหนึ่งแบบวิชาการเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้การทำวิจัยโดยแบ่งออกเป็นสองรูปแบบ ดังต่อไปนี้

(๒.๑.๑) แผนการศึกษาที่ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์อย่างเดียว

(๒.๑.๒) แผนการศึกษาที่ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ โดยมีจำนวนหน่วยกิตสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ของระบบทวิภาคไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต หรือไม่น้อยกว่าสิบห้าหน่วยกิตในระบบไตรภาค

(๒.๒) แผนสองแบบวิชาชีพเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชาและการค้นคว้าอิสระเชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ โดยมีจำนวนหน่วยกิตวิชาการค้นคว้าอิสระระบบทวิภาคไม่น้อยกว่าสามหน่วยกิตแต่ไม่เกินหกหน่วยกิต หรือไม่น้อยกว่าสี่หน่วยกิตแต่ไม่เกินเจ็ดหน่วยกิตในระบบไตรภาค

(๓) หลักสูตรระดับปริญญาเอก ผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต และผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต จัดการศึกษาได้เป็นสองแผน ดังต่อไปนี้

(๓.๑) แผนหนึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ โดยคณะกรรมการกำหนดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิตแต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามข้อกำหนดหลักสูตรแบ่งเป็นสองแผน ดังนี้

(๓.๑.๑) แผนหนึ่งจุดหนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต

(๓.๑.๒) แผนหนึ่งจุดสอง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต

(๓.๒) แผนสองเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพและศึกษารายวิชาเพิ่มเติมแบ่งเป็นสองแผน ดังนี้

(๓.๒.๑) แผนสองจุดหนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสามสิบหกหน่วยกิตและศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต

(๓.๒.๒) แผนสองจุดสอง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่หน่วยกิต

ข้อ ๑๒ คณะอาจารย์กำหนดให้นักศึกษามีอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำหน้าที่แนะนำ หรือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการเรียน และการดำเนินการอื่นเพื่อดูแลความประพฤติและการติดตามผลการเรียนของนักศึกษา

หมวด ๒

การเปลี่ยนแผนการศึกษาและการเปลี่ยนระดับการศึกษา

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่คณะจัดการศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งสองแผนการศึกษาควบคู่กัน นักศึกษาอาจขอเปลี่ยนแผนการศึกษาโดยยื่นคำร้องพร้อมเหตุผลผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยนักศึกษาที่ศึกษาในแผนหนึ่งแบบวิชาการ ต้องยื่นคำร้องก่อนการสอบวิทยานิพนธ์ และนักศึกษาที่ศึกษาในแผนสองแบบวิชาชีพต้องยื่นคำร้องก่อนการสอบสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๑๔ นักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาใดอาจเปลี่ยนไปศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน หรือนักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาใดอาจเปลี่ยนไปศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตรที่จะขอเปลี่ยนเข้าศึกษานั้น

การขอเปลี่ยนระดับการศึกษาตามวรรคหนึ่งให้นักศึกษายื่นคำร้องต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่จะขอเปลี่ยนเข้าศึกษาเพื่อเสนอความเห็นต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติโดยให้นับระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรเดิมก่อนเปลี่ยนระดับการศึกษา

หมวด ๓

ระยะเวลาการศึกษา

ข้อ ๑๕ ระยะเวลาที่ใช้ศึกษาสูงสุดต้องไม่เกินสองเท่าของระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตร หากต้องการกำหนดระยะเวลาการศึกษาไว้น้อยกว่าหรือมากกว่าต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยและกำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร

นักศึกษาที่ใช้เวลาศึกษาเกินกว่าสองเท่าของระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตรหรือเกินกว่าระยะเวลาตามข้อกำหนดหลักสูตรต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่นักศึกษาในหลักสูตรหนึ่งขอย้ายไปศึกษาในอีกหลักสูตรหนึ่งให้นับระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตรเดิมรวมกับระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตรที่ย้ายไปด้วย

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่ศึกษาครบตามโครงสร้างหลักสูตรและสอบผ่านวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระและครบระยะเวลาตามข้อ ๑๕ แล้ว แต่ยังรอหนังสือตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ นักศึกษาอาจขอขยายระยะเวลาการศึกษาโดยยื่นคำร้องต่อคณบดีเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ขยายระยะเวลาต่อไปจนกว่าจะได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่

นอกจากการขอขยายระยะเวลาดำวรรคหนึ่ง นักศึกษาซึ่งประสบปัญหาสุขภาพหรือมีเหตุสุดวิสัยอาจขอขยายระยะเวลาการศึกษาต่อไปได้คราวละสองภาคการศึกษา แต่ไม่เกินสี่ภาคการศึกษาได้

นักศึกษาซึ่งประสงค์จะขอขยายระยะเวลาการศึกษาตามวรรคหนึ่งให้ยื่นคำร้องพร้อมหลักฐานต่อคณบดีพิจารณาเสนอความเห็นต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนครบกำหนดระยะเวลาการศึกษาหรือไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๑๕

ข้อ ๑๘ นักศึกษาที่ใช้เวลาศึกษาเกินกว่าระยะเวลาตามข้อ ๑๕ และไม่ได้รับการขยายเวลาตามข้อ ๑๗ ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

หมวด ๔

การรับเข้าศึกษา

ข้อ ๑๙ การคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตรสาขานั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการรับสมัครและคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยประกาศกำหนด

นอกจากการคัดเลือกตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว คณะอาจารย์บุคคลเข้าศึกษาโดยวิธีการอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดี

ข้อ ๒๐ นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร

(๒) มีคุณสมบัติด้านภาษาต่างประเทศตามที่อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยประกาศกำหนด

(๓) ไม่เป็นผู้ป่วยหรืออยู่ในสภาวะที่จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการศึกษา

(๔) ไม่เป็นผู้ประพฤติดีศีลธรรมอันดีหรือมีพฤติกรรมเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

(๕) ต้องไม่เคยถูกคัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นเพราะมีความผิดทางวินัยภายในระยะเวลาสิบปีก่อนการสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

นอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง ผู้ซึ่งจะเข้าศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาใด ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตามข้อกำหนดหลักสูตรที่เข้าศึกษาและตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยการรับเข้าศึกษาด้วย

การกำหนดคุณสมบัติตาม (๑) อาจกำหนดระดับผลการศึกษาหรือคะแนนเฉลี่ยสะสมจากการศึกษาได้เท่าที่จำเป็นเพื่อคัดกรองความรู้หรือความสามารถในการศึกษาในหลักสูตรนั้นได้โดยกำหนดในข้อกำหนดหลักสูตร ในกรณีที่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดให้ต้องมีผลการศึกษาระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับดีมาก ให้ถือว่าผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๒๕ ขึ้นไป มีผลการศึกษาอยู่ในระดับดีมาก

ข้อ ๒๑ การกำหนดคุณสมบัติตามข้อ ๒๐ (๑) ในข้อกำหนดหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อ ๒๒ นักศึกษาที่อยู่ระหว่างศึกษาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยจะเข้าศึกษาในอีกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมิได้ เว้นแต่การศึกษาในหลักสูตรเดิมจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา อธิการบดีอาจอนุมัติให้เข้าศึกษาได้อีกหลักสูตรหนึ่งได้

หมวด ๕

การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

ข้อ ๒๓ ผู้ที่ผ่านการรับเข้าศึกษาต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดภายในสิบสี่วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา เว้นแต่กรณีมีเหตุผลความจำเป็น นายทะเบียนอาจอนุญาตผ่อนผันการขึ้นทะเบียนได้ แต่ต้องไม่เกินภาคการศึกษาแรกของปีที่จะเข้าศึกษา

ผู้ที่ผ่านการรับเข้าศึกษาโดยใช้วุฒิการศึกษาจากต่างประเทศต้องยื่นใบสำคัญแสดงวุฒิการศึกษาต่อคณะในวันขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาด้วย แต่หากยังไม่สามารถนำส่งได้ นายทะเบียนอาจผ่อนผันให้นำมาส่งในภายหลัง แต่ต้องไม่เกินภาคการศึกษาแรกของปีที่จะเข้าศึกษา หากพ้นกำหนดเวลาที่ผ่อนผันให้แล้วยังไม่อาจนำส่งได้ให้นายทะเบียนเพิกถอนการขึ้นทะเบียนการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๒๔ ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสังกัดหลักสูตรใดแล้วจะย้ายหลักสูตรมิได้ เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นให้นักศึกษายื่นคำร้องพร้อมแสดงเหตุผลต่อคณบดีเพื่อขออนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ

การขอย้ายหลักสูตรจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะของหลักสูตรที่จะขอย้ายไปศึกษา เมื่อได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งแล้วให้นับระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่เป็นนักศึกษาในหลักสูตรเดิมด้วย

ข้อ ๒๕ หากมีการตรวจพบว่าผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๒๐ หรือได้ใช้เอกสารหลักฐานประกอบการขึ้นทะเบียนอันเป็นเท็จให้นายทะเบียนเสนอต่ออธิการบดีเพิกถอนการขึ้นทะเบียนการเป็นนักศึกษาผู้นั้น

หากมีกรณีตามวรรคหนึ่งปรากฏขึ้นเมื่อผู้กระทำความผิดได้สำเร็จการศึกษาไปแล้วให้อธิการบดีเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพิกถอนปริญญาบัตรของผู้นั้น

หมวด ๖ การลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๒๖ มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการลงทะเบียนศึกษารายวิชา และวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระสำหรับแต่ละภาคการศึกษาให้เสร็จก่อนวันเปิดภาคการศึกษานั้น

เพื่อคุณภาพของการจัดการศึกษา คณะบดีอาจกำหนดเงื่อนไขหรือจำกัดจำนวนนักศึกษาที่จะลงทะเบียนเรียนในรายวิชาใดก็ได้โดยออกเป็นประกาศคณะ

การประกาศเปิดวิชาเพิ่มหรือปิดรายวิชาใดที่มีนักศึกษาลงทะเบียนแล้วจะต้องกระทำภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา หรือสี่วันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน

ข้อ ๒๗ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร นักศึกษารายใดประสงค์ลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดที่มีเงื่อนไขก่อนการลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้น นักศึกษารายนั้นอาจได้รับการยกเว้นโดยปฏิบัติตามประกาศมหาวิทยาลัย

การลงทะเบียนเรียนให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดการที่อธิการบดีประกาศกำหนด

หากนักศึกษามีหนี้สินใด ๆ กับมหาวิทยาลัย จะต้องชำระให้เสร็จสิ้นเสียก่อนจึงจะมีสิทธิลงทะเบียนเรียนได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

ภายหลังจากนักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนแล้ว นักศึกษาต้องดำเนินการตรวจสอบผลการลงทะเบียนของตนเองด้วยภายในระยะเวลาตามสมควร หากพบความผิดพลาดให้ขออนุมัติแก้ไขการลงทะเบียนเรียนต่อคณะบดี ทั้งนี้ ต้องมีหลักฐานมาแสดงเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะบดีด้วย เมื่อคณะบดีอนุมัติแล้วให้แจ้งสำนักงานทะเบียนนักศึกษาดำเนินการเปลี่ยนแปลงการลงทะเบียนเรียนรายวิชาให้ถูกต้องต่อไป

นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่ทันกำหนดการตามวรรคหนึ่ง นักศึกษาอาจขอลงทะเบียนล่าช้าได้ แต่ต้องดำเนินการภายในสิบสี่วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษานั้น หรือเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อนนั้น และต้องชำระค่าปรับการลงทะเบียนเรียนล่าช้าเป็นรายวันตามอัตราที่ประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษากำหนด

ข้อ ๒๘ จำนวนหน่วยกิตในการลงทะเบียนเรียนสูงสุดในแต่ละภาคการศึกษาให้เป็นไปตามข้อกำหนดหลักสูตรหรือที่คณะบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะประกาศกำหนด

ข้อ ๒๙ นักศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและระดับปริญญาโทที่ศึกษาในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตรได้อักษรไม่ต่ำกว่า C หรือ S จะลงทะเบียนในรายวิชานั้นอีกไม่ได้ เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

นักศึกษาได้อักษรต่ำกว่า C หรือ U ในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตรให้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นได้อีกหนึ่งครั้ง หากในการลงทะเบียนเรียนครั้งหลังยังได้อักษรต่ำกว่า C หรือ U อีกต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

นักศึกษาที่ได้อักษรต่ำกว่า C หรือ U ในรายวิชาเลือกของหลักสูตร ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะได้อักษร C ขึ้นไป หรือ S หรืออาจลงทะเบียนเรียนในรายวิชาอื่นที่เป็นรายวิชาเลือกของหลักสูตรแทนก็ได้

ข้อ ๓๐ นักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอกที่ศึกษาในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตรได้อักษรไม่ต่ำกว่า B หรือ S จะลงทะเบียนในรายวิชานั้นอีกไม่ได้ เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

นักศึกษาได้อักษรต่ำกว่า B หรือ U ในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตรให้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นได้อีกเพียงหนึ่งครั้ง หากในการลงทะเบียนเรียนครั้งหลังยังได้อักษรต่ำกว่า B หรือ U อีก ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

นักศึกษาที่ได้อักษรต่ำกว่า B หรือ U ในรายวิชาเลือกของหลักสูตร ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะได้อักษร B ขึ้นไป หรือ S หรืออาจลงทะเบียนเรียนในรายวิชาอื่นที่เป็นรายวิชาเลือกของหลักสูตรแทนก็ได้

ข้อ ๓๑ นักศึกษาผู้ใดไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใดและไม่ได้ขอลาพักการศึกษาตามข้อ ๘๕ ให้ถอนชื่อนักศึกษานั้นออกจากทะเบียนนักศึกษา

ข้อ ๓๒ อธิการบดีโดยข้อเสนอของคณบดีอาจอนุมัติให้นักศึกษาไปลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่สถาบันอุดมศึกษาอื่นเปิดสอนโดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรของนักศึกษาผู้นั้นได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มหาวิทยาลัยมีข้อตกลงในโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาที่นักศึกษาไปศึกษา

(๒) นักศึกษามีข้อตกลงรับทุนเพื่อไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคประชาชน หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร

(๓) นักศึกษามีความประสงค์จะไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่มหาวิทยาลัยมีข้อตกลงในโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาอื่น หรือมีข้อตกลงระหว่างมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่นที่มีวัตถุประสงค์ให้มหาวิทยาลัยหรือคณะรับบุคคลเข้าศึกษาในรายวิชาของมหาวิทยาลัยหรือคณะ อธิการบดีอาจอนุมัติให้ผู้ซึ่งมิได้เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยลงทะเบียนเรียนในรายวิชาของมหาวิทยาลัยก็ได้

ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาของมหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่งต้องชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่ประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษากำหนด

หมวด ๗

การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มและการถอนรายวิชา

ข้อ ๓๔ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มภายหลังจากที่ได้ลงทะเบียนเรียนแล้วให้กระทำได้ภายในสิบสี่วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษาหรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน เว้นแต่ในกรณีที่มิเหตุผลอันสมควร คณบดีอาจอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวได้ แต่ต้องไม่เกินวันปิดภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อนแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคการศึกษาตามข้อกำหนดหลักสูตรและรายวิชา

การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มตามวรรคหนึ่งต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนในรายวิชานั้นก่อน และการลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มเมื่อพ้นกำหนดเวลาต้องชำระค่าปรับการลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มล่าช้าเป็นรายวันตามอัตราที่ประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษากำหนด

ข้อ ๓๕ การขอถอนรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้แล้วให้กระทำได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การขอถอนภายในสิบสี่วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษาหรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน เพื่อการนี้ให้ลบรายวิชานั้นออก

(๒) การขอถอนเมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินสิบสี่ปดาร์แรกของภาคการศึกษาหรือสิบสี่ปดาร์แรกของภาคฤดูร้อน เพื่อการนี้ให้บันทึกอักษร W สำหรับรายวิชานั้น

(๓) การขอถอนเมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๒) แต่ไม่เกินวันปิดภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อน จะกระทำได้เมื่อมีเหตุผลความจำเป็นโดยได้รับอนุมัติจากคณบดีโดยข้อเสนอของอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา ที่ขอถอน เพื่อการนี้ให้บันทึกอักษร W สำหรับรายวิชานั้น

หมวด ๘ การโอนรายวิชาและหน่วยกิต

ข้อ ๓๖ นักศึกษาอาจขอโอนรายวิชาและหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาในหลักสูตรดังต่อไปนี้ มาเป็นรายวิชาของหลักสูตรที่กำลังศึกษา

(๑) หลักสูตรที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดการศึกษาหรือจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยงานอื่น

(๒) หลักสูตรปริญญาโทซึ่งต่อยอดจากการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตของ มหาวิทยาลัยในสาขาวิชาเดียวกัน

ให้คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจอนุมัติการโอนรายวิชา และหน่วยกิต

ข้อ ๓๗ การโอนรายวิชาและหน่วยกิตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) การโอนรายวิชาและหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาตามข้อ ๓๖ (๑) ให้โอนได้ไม่จำกัดจำนวน และโอนได้เฉพาะรายวิชา (course work)

(๒) การโอนรายวิชาและหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาตามข้อ ๓๖ (๒) ให้โอนได้ไม่เกินร้อยละสี่สิบ ของจำนวนหน่วยกิตในหลักสูตรที่กำลังศึกษา

(๓) กรณีการโอนมาเป็นรายวิชาบังคับและหน่วยกิตของหลักสูตรต้องศึกษามาแล้วไม่เกินแปดปี นับจากภาคการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและสอบผ่านจนถึงวันที่ขอโอนรายวิชาและหน่วยกิต

(๔) กรณีการโอนมาเป็นรายวิชาเลือกและหน่วยกิตของหลักสูตรต้องศึกษามาแล้วไม่เกินสิบปี นับจากภาคการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและสอบผ่านจนถึงวันที่ขอโอนรายวิชาและหน่วยกิต

(๕) กรณีการศึกษาระดับปริญญาโทและระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตรายวิชาและหน่วยกิต ที่จะโอนต้องมีผลการศึกษ้อักษร C ขึ้นไปหรือเทียบเท่า หรืออักษร S

(๖) กรณีการศึกษาระดับปริญญาเอกรายวิชาและหน่วยกิตที่จะโอนต้องมีผลการศึกษ้อักษร B ขึ้นไป หรือเทียบเท่า หรืออักษร S

นอกจากหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งคณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ อาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการโอนรายวิชาและหน่วยกิตเพิ่มเติมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง กับความในวรรคหนึ่งโดยออกเป็นประกาศคณะและรายงานอธิการบดีเพื่อพิจารณาตรวจสอบและทักท้วง

ข้อ ๓๘ ให้บันทึกผลการศึกษาในรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้โอนรายวิชาและหน่วยกิต ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการโอนรายวิชาตามข้อ ๓๖ (๑) ให้บันทึกตามผลการศึกษาที่ได้

(๒) กรณีการโอนรายวิชาตามข้อ ๓๖ (๒) ให้บันทึกด้วยอักษร ACC

หมวด ๙ การเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตและการเทียบโอนความรู้

ข้อ ๓๙ ให้คณะกรรมการนโยบายวิชาการทำหน้าที่กำกับดูแลระบบและกลไกการเทียบโอน ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน และให้คณะกรรมการระดับคณะและระดับหลักสูตรทำหน้าที่ทดสอบและ ประเมินผลการเทียบโอน โดยให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ดังกล่าวด้วย

ข้อ ๔๐ การเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตสำหรับการศึกษาในระบบ และการเทียบโอนความรู้เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตร

ข้อ ๔๑ นักศึกษาอาจขอเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตที่มีเนื้อหาของรายวิชาเทียบเท่า และมีเกณฑ์การประเมินผลหรือวัดผลได้มาตรฐานเทียบเท่ากับรายวิชาในหลักสูตรที่ศึกษาอยู่ได้ โดยให้คณบดี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจอนุมัติการเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องมีสาระสำคัญครอบคลุมรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ขอเทียบโอน
- (๒) ต้องมิใช่รายวิชาในหลักสูตรที่นักศึกษาผู้นั้นเคยถูกถอนชื่อจากทะเบียนนักศึกษามาก่อน
- (๓) ต้องศึกษามาแล้วไม่เกินแปดปีนับจากภาคการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและสอบผ่านจนถึงวันที่ขอเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิต
- (๔) รายวิชาที่จะขอเทียบโอนต้องมียุทธศาสตร์ระดับ B ขึ้นไป หรือเทียบเท่า
- (๕) ต้องเป็นรายวิชาที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาและเทียบได้เฉพาะหน่วยกิตรายวิชา (course work) เท่านั้น

นอกจากหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งคณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ อาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตเพิ่มเติมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับความในวรรคหนึ่งโดยออกเป็นประกาศคณะและรายงานอธิการบดีเพื่อพิจารณาตรวจสอบและทักท้วง

ข้อ ๔๒ ให้บันทึกผลการศึกษาในรายวิชาที่ได้รับการอนุมัติให้เทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตดังต่อไปนี้

- (๑) สำหรับกรณีนักศึกษาที่ไปศึกษาตามโครงการความร่วมมือผลิตบัณฑิตที่มีการจัดทำหลักสูตรร่วมกัน ให้บันทึกผลการศึกษาตามที่ได้ หรือในรายวิชาที่มีผลการศึกษาได้อักษร B ขึ้นไป อาจบันทึกอักษร ACC ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะประกาศกำหนด
- (๒) สำหรับกรณีนักศึกษาอื่นนอกจาก (๑) ให้บันทึกอักษร ACC ในรายวิชาที่มีผลการศึกษาได้อักษร B ขึ้นไป

ข้อ ๔๓ การเทียบโอนความรู้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยประกาศกำหนด

ข้อ ๔๔ ให้คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจอนุมัติการเทียบโอนความรู้ โดยให้บันทึกผลการศึกษาในรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่ได้รับการอนุมัติให้เทียบโอนความรู้เป็นอักษร ACC

หมวด ๑๐

การสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ

ข้อ ๔๕ การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโทให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (๑) การสอบประมวลความรู้ทำได้โดยการสอบข้อเขียน หรือสอบปากเปล่า หรือทั้งสองอย่างตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร
- (๒) นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติที่จะเข้าสอบประมวลความรู้ตามข้อกำหนดหลักสูตรและยื่นความจำนงค์ต่อคณะเพื่อขอสอบ
- (๓) การจัดสอบประมวลความรู้ให้กระทำได้ไม่เกินปีการศึกษาละสามครั้ง
- (๔) ให้มีคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ที่คณบดีแต่งตั้งมีหน้าที่ดำเนินการสอบประมวลความรู้และกำหนดผลการสอบประมวลความรู้

(๕) ให้กำหนดผลการสอบเป็นอักษร P (ผ่าน) หรือ N (ไม่ผ่าน)

(๖) นักศึกษาต้องสอบประมวลความรู้ให้ได้อักษร P (ผ่าน) ภายในจำนวนไม่เกินสามครั้ง เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้น้อยกว่าสามครั้งให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรนั้น หากไม่สามารถสอบผ่านได้ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาและผลการสอบทุกครั้งให้บันทึกไว้ในใบแสดงผลการศึกษา

ข้อ ๔๖ การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) การสอบทำได้โดยการสอบข้อเขียนหรือสอบปากเปล่า หรือทั้งสองอย่างตามหลักเกณฑ์การสอบที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร

(๒) นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติที่จะเข้าสอบวัดคุณสมบัติตามข้อกำหนดหลักสูตรและยื่นความจำนงค์ต่อคณะเพื่อขอสอบ

(๓) นักศึกษาต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ได้อักษร P (ผ่าน) ภายในจำนวนไม่เกินสามครั้ง เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้น้อยกว่าสามครั้ง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดหลักสูตรนั้น หากไม่สามารถสอบผ่านได้ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาและผลการสอบทุกครั้งให้บันทึกไว้ในใบแสดงผลการศึกษา

หมวด ๑๑

การทำและการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๔๗ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผนหนึ่งแบบวิชาการ ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้การทำวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว สามารถลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผนหนึ่งแบบวิชาการ ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้การทำวิจัยโดยมีทั้งการศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ สามารถลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดหลักสูตร และได้รับระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ยกเว้นในกรณีหลักสูตรกำหนดให้ศึกษารายวิชาไม่เกิน ๑๒ หน่วยกิต นักศึกษาสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้ตั้งแต่ภาคแรกที่เข้าศึกษา

นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผนสองแบบวิชาชีพ ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชาและการค้นคว้าอิสระ สามารถลงทะเบียนทำสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดหลักสูตรและได้รับระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

ข้อ ๔๘ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก แผนหนึ่ง ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สามารถลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก แผนสอง ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพและศึกษารายวิชาเพิ่มเติม สามารถลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดหลักสูตรและสอบวัดคุณสมบัติได้อักษร P (ผ่าน) โดยได้รับระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

ข้อ ๔๙ เมื่อนักศึกษาลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระครบจำนวนหน่วยกิตตามข้อกำหนดหลักสูตรในภาคการศึกษาใดแล้ว จะต้องยื่นขอสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๕๐ กรณีที่นักศึกษาได้หน่วยกิตสะสมของรายวิชาครบถ้วนตามหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระไม่ได้ เพราะยังมีคุณสมบัติไม่ครบตามข้อ ๔๗ และข้อ ๔๘ นักศึกษาผู้นั้นต้องรักษาสถานภาพนักศึกษาและชำระค่าธรรมเนียมการรักษาสถานภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาที่ไม่มีการลงทะเบียน

การรักษาสถานภาพให้นักศึกษาทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะ

ข้อ ๕๑ การสอบวิทยานิพนธ์ให้คณบดีแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมโดยพิจารณาแต่งตั้งจากการหารือร่วมกันระหว่างนักศึกษาและผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อทำหน้าที่แนะนำการเขียนวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษา

ให้คณบดีพิจารณาแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตรเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษา ในกรณีที่คือนักศึกษาปริญญาเอกให้แต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำของมหาวิทยาลัยหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมให้นักศึกษาด้วย

คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

ในกรณีที่มิเหตุผลความจำเป็นคณบดีอาจเปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมได้

ข้อ ๕๒ คณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ประกอบด้วย ประธาน และกรรมการรวมไม่น้อยกว่าสามคนซึ่งแต่งตั้งจากอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำของมหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คุณสมบัติของคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

ข้อ ๕๓ คณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ประกอบด้วย ประธาน และกรรมการรวมไม่น้อยกว่าห้าคน ซึ่งแต่งตั้งจากอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำของมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่าสองคน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คุณสมบัติของคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

ข้อ ๕๔ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้แต่งตั้งเมื่อนักศึกษาได้ทำวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาแล้วเห็นควรให้เข้าสอบ

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้แต่งตั้งจากคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นอาจไม่แต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์เป็นกรรมการในคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการก็ได้

คุณสมบัติของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

ในกรณีที่มิเหตุผลความจำเป็นคณบดีอาจเปลี่ยนกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้

ข้อ ๕๕ การสอบวิทยานิพนธ์จะต้องมีกรรมการในคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ครบทุกคน จึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์ ถ้ากรรมการมาไม่ครบให้เลื่อนการสอบออกไป

การสอบวิทยานิพนธ์อาจใช้การสอบโดยใช้ระบบสื่อสารทางไกลก็ได้ เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕๖ การวัดผลวิทยานิพนธ์ ให้แบ่งเป็นสองระดับ คือ ในกรณีใช้ได้ให้ได้อักษร S หรือในกรณีใช้ไม่ได้ให้ได้อักษร U

ข้อ ๕๗ การสอบสารนิพนธ์หรือการสอบค้นคว้าอิสระให้คณบดีแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระโดยพิจารณาแต่งตั้งจากการหารือร่วมกันระหว่างนักศึกษาและผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระเพื่อทำหน้าที่แนะนำการเขียนสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระให้นักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระและคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระให้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นคณบดีอาจเปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระได้

ข้อ ๕๘ เมื่อนักศึกษาจัดทำเค้าโครงสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระเสร็จแล้ว ให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระอย่างน้อยสองคน ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเพื่อร่วมกันสอบเค้าโครงสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระโดยมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ให้แต่งตั้งเมื่อนักศึกษาได้ทำสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระแล้วเสร็จและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ พิจารณาแล้วเห็นควรให้เข้าสอบ

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระให้แต่งตั้งจากคณะกรรมการสอบเค้าโครงสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นอาจไม่แต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการสอบเค้าโครงสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระเป็นกรรมการในคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระและแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นคณบดีอาจเปลี่ยนกรรมการสอบสารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระได้

ข้อ ๕๙ การสอบสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระจะต้องมีกรรมการสอบสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระครบทุกคนจึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์ ถ้ากรรมการไม่ครบให้เลื่อนการสอบออกไป

การสอบสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระอาจใช้การสอบโดยใช้ระบบสื่อสารทางไกลก็ได้ เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖๐ การวัดผลสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ให้แบ่งเป็นสองระดับ คือ ในกรณีใช้ได้ให้ได้อักษร S หรือในกรณีใช้ไม่ได้ให้ได้อักษร U หรือวัดผลเป็นค่าระดับตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร

ข้อ ๖๑ หลักเกณฑ์และวิธีการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์และการสอบสารนิพนธ์และการสอบการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามที่อธิการบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๖๒ การจัดทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามแบบที่อธิการบดีโดยข้อเสนอของหอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ประกาศกำหนด

ลิขสิทธิ์ผลงานวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ และมหาวิทยาลัยอาจใช้หรือมีลิขสิทธิ์ได้โดยการทำเป็นข้อตกลงหรือสัญญาระหว่างมหาวิทยาลัย นักศึกษา และบุคลากร

ข้อ ๖๓ เมื่อนักศึกษาได้ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระที่มีการวัดผลเป็นอักษร S หรืออักษร U แล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ประเมินความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาได้ตามที่เห็นสมควร และเมื่อสิ้นภาคการศึกษาให้รายงานและส่งผลการประเมินความก้าวหน้าให้คณบดีเพื่อจัดส่งให้สำนักงานทะเบียนนักศึกษาบันทึกผลไว้ในใบแสดงผลการศึกษาเป็นรายภาคการศึกษา

ในกรณีที่มิได้เกิดผลความจำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษา คณะอาจแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ประเมินร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์การประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามประกาศของแต่ละคณะหรือประกาศของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องประกาศให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า

ข้อ ๖๔ ผลการประเมินความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้ประเมินด้วยอักษรอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) “NP” (No Progress) หมายถึง ไม่มีความก้าวหน้า จำนวนหน่วยกิตที่ได้มีค่าเป็น ๐ (ศูนย์)

(๒) “U” (Unsatisfactory) หมายถึง นักศึกษาได้รับหน่วยกิตครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในหลักสูตร แต่ผลการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ คือ “ใช้ไม่ได้”

(๓) “SP” (Satisfactory and Progress) หมายถึง มีความก้าวหน้า โดยระบุจำนวนหน่วยกิตของนักศึกษาแต่ละคนตามความก้าวหน้าของผลงานในแต่ละภาคการศึกษา แต่ไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา

(๔) “S” (Satisfactory) หมายถึง นักศึกษาได้รับหน่วยกิตครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในหลักสูตร และผลการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ คือ “ใช้ได้”

ข้อ ๖๕ นักศึกษาที่ได้รับผลการประเมินความก้าวหน้าเป็นอักษร NP ติดต่อกันสองครั้ง ในการลงทะเบียนครั้งต่อไปจะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการสอบ

ในกรณีที่มีการลาพักการศึกษาในภาคการศึกษาต่อจากภาคการศึกษาที่ได้อักษร NP และในภาคการศึกษาถัดจากภาคการศึกษาที่ลาพักการศึกษายังได้อักษร NP อีก ให้ถือว่าเป็นการได้อักษร NP สองครั้งติดต่อกัน

ข้อ ๖๖ ในกรณีที่ผลการประเมินผลความก้าวหน้าของนักศึกษาที่ได้อักษร NP ให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ หรือคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระพิจารณาตรวจสอบหาสาเหตุและแจ้งให้นักศึกษาทราบ

(๒) ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาตรวจสอบหาสาเหตุและแจ้งให้นักศึกษาทราบ

(๓) ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาตรวจสอบหาสาเหตุและแจ้งให้นักศึกษาทราบ

ในกรณีที่การได้อักษร NP เกิดจากความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในหัวข้อเรื่องของนักศึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษา หรือไม่ตรงกับประเด็นตามความสนใจหรือความถนัดของนักศึกษา คณะโดยข้อเสนอของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการสอบเค้าโครง วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ หรือผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาอาจพิจารณาแก้ไขโดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เปลี่ยนหัวข้อเรื่องวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

(๒) เปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

(๓) ยกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ หรือคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๖๗ นักศึกษาที่ได้รับผลการสอบวิทยานิพนธ์เป็นอักษร U ต้องถูกถอนชื่อ (Dismissed) ออกจากทะเบียนนักศึกษา

นักศึกษาที่ได้รับผลการสอบสารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ เป็นอักษร U หรือ F ต้องถูกถอนชื่อ (Dismissed) ออกจากทะเบียนนักศึกษา

หมวด ๑๒

อักษรแสดงผลการศึกษา

ข้อ ๖๘ ผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาแบ่งออกเป็นสองประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) ผลการศึกษารายวิชาที่มีค่าระดับและนำมาคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยมีอักษรความหมายและค่าระดับ ดังต่อไปนี้

อักษร	ความหมาย	ความหมายภาษาอังกฤษ	ค่าระดับ
A	ผลการประเมินขั้นชั้นเลิศ	Excellent	๔.๐
A-	ผลการประเมินค่อนข้างชั้นชั้นเลิศ	Almost Excellent	๓.๖๗
B+	ผลการประเมินชั้นดีมาก	Very Good	๓.๓๓
B	ผลการประเมินชั้นดี	Good	๓.๐๐
B-	ผลการประเมินค่อนข้างชั้นดี	Fairly Good	๒.๖๗
C+	ผลการประเมินชั้นดีพอใช้	Almost Good	๒.๓๓
C	ผลการประเมินชั้นพอใช้	Fair	๒.๐๐
D	ผลการประเมินชั้นอ่อน	Poor	๑.๐๐
F	ผลการประเมินชั้นตก	Failed	๐

(๒) ผลการศึกษาที่ไม่มีค่าระดับและไม่นำมาคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยมีอักษรและความหมายดังต่อไปนี้

อักษร	ความหมาย	ความหมายภาษาอังกฤษ
P	ผ่าน	Pass
N	ไม่ผ่าน	Not Pass
S	ใช้ได้	Satisfactory
U	ใช้ไม่ได้	Unsatisfactory
ACC	ได้รับยกเว้นรายวิชาโดยผ่านการทดสอบเทียบความรู้หรือใช้ผล การสอบในรายวิชาที่นับหน่วยกิต หรือได้รับการเทียบโอนรายวิชา และหน่วยกิต	Accreditation
I	การวัดผลไม่สมบูรณ์	Incomplete
W	การถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ	Withdraw
AUD	การศึกษาโดยไม่วัดผลการศึกษา	Audit

ข้อ ๖๙ อักษร P หรือ N ให้ใช้ได้ ในรายวิชาของหลักสูตรที่กำหนดให้มีผลการศึกษาสำหรับรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต

ผลการศึกษาระดับผ่านให้ใช้อักษร P และระดับไม่ผ่านให้ใช้อักษร N

ในกรณีที่นักศึกษาต้องศึกษาวิชาเสริมหลักสูตร ถ้านักศึกษาผู้นั้นสอบได้ตั้งแต่อักษร C ให้ถือว่าสอบได้อักษร P ถ้าได้ต่ำกว่าอักษร C ให้ถือว่าได้อักษร N ในวิชานั้น

ข้อ ๗๐ การวัดผลการศึกษานักศึกษาทุกรายวิชาทุกครั้งต้องบันทึกไว้ในระเบียบ วันแต่วิชาภาษาต่างประเทศซึ่งจะบันทึกเมื่อนักศึกษาสอบได้อักษร P (ผ่าน) หรือเมื่อการสอบหรือการอบรมครั้งนั้นเป็นการสอบหรือการอบรมครั้งสุดท้ายของนักศึกษาเท่านั้น

ข้อ ๗๑ อักษร S หรือ U ให้ใช้ได้ใบรายวิชาของหลักสูตรที่นับหน่วยกิตและกำหนดให้มีผลการศึกษาเป็นระดับใช้ได้หรือระดับใช้ไม่ได้

ผลการศึกษาระดับใช้ได้ให้ใช้อักษร S และระดับใช้ไม่ได้ให้ใช้อักษร U

ข้อ ๗๒ อักษร ACC ให้ใช้ในรายวิชาที่ให้นักศึกษาสามารถนำผลการทดสอบเทียบความรู้หรือคะแนนการทดสอบอื่นมาใช้แทนการศึกษาในรายวิชานั้นได้หรือได้รับการเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตโดยอักษร ACC ให้ใช้ในรายวิชาที่นำมานับหน่วยกิต

ข้อ ๗๓ อักษร I ให้ใช้กับรายวิชาที่การวัดผลการศึกษายังไม่สมบูรณ์ และเป็นการบันทึกไว้เป็นการชั่วคราว

นักศึกษาที่ได้อักษร I ในรายวิชาใดให้อาจารย์ผู้สอนดำเนินการวัดผลในรายวิชานั้นให้แล้วเสร็จภายในหกสัปดาห์นับแต่วันปิดภาคการศึกษา หรือสามสัปดาห์นับแต่วันปิดภาคการศึกษาสำหรับภาคฤดูร้อน แต่หากไม่สามารถดำเนินการวัดผลได้ทันโดยที่ไม่ใช่ความผิดของอาจารย์ผู้สอน ให้อาจารย์ผู้สอนกำหนดผลการศึกษาของนักศึกษาผู้นั้นจากคะแนนสอบหรือคะแนนการวัดผลการศึกษาโดยวิธีการอื่นเท่าที่นักศึกษาผู้นั้นมีอยู่

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสัปดาห์นับแต่วันปิดภาคการศึกษา หรือสามสัปดาห์นับแต่วันปิดภาคฤดูร้อน หากยังไม่มีผลการดำเนินการตามวรรคสองให้บันทึกอักษร W

ข้อ ๗๔ อักษร W ให้ใช้ได้กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ในรายวิชาที่นักศึกษาได้อักษร I และอาจารย์ผู้สอนยังไม่ได้กำหนดผลการศึกษาภายในหกสัปดาห์นับแต่วันปิดภาคการศึกษา หรือสามสัปดาห์นับแต่วันปิดภาคฤดูร้อน

(๒) ในรายวิชาที่นักศึกษาขาดสอบโดยมีเหตุผลอันสมควร และได้รับอนุมัติจากคณบดีหรืออธิการบดีแล้วแต่กรณี

(๓) ได้รับอนุมัติให้อนรายวิชาตามข้อ ๓๕ (๒) และ ๓๕ (๓)

(๔) ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๘๖ (๒) และ ๘๖ (๓)

ในกรณีตาม (๒) นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขออนุมัติเพื่อบันทึกอักษร W ต่อคณบดีผ่านอาจารย์ผู้สอนภายในสัปดาห์นับแต่วันสอบ หากยื่นคำร้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวและคณบดีเห็นว่ามิใช่เหตุผลอันสมควรให้รายงานเสนออธิการบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๗๕ อักษร AUD กระทำได้ในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนเพื่อการเสริมความรู้ โดยไม่ต้องมีการวัดผลและมีเวลาเรียนในรายวิชานั้นตามข้อกำหนดหลักสูตรและรายวิชา

นักศึกษาที่ประสงค์จะลงทะเบียนเพื่อเสริมความรู้ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโครงการหรือผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาและอาจารย์ผู้สอน และชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่ประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษากำหนด

เมื่อลงทะเบียนเรียนในรายวิชาเพื่อการเสริมความรู้โดยไม่ต้องมีการวัดผลแล้วจะขอเปลี่ยนแปลงเป็นการลงทะเบียนเรียนเพื่อวัดผลการศึกษาได้ภายในสัปดาห์นับแต่วันเปิดภาคการศึกษา หรือเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีเมื่อพ้นกำหนดเวลานี้แล้วจะกระทำมิได้

ห้ามมิให้ลงทะเบียนเรียนเพื่อวัดผลการศึกษาในรายวิชาที่ได้อักษร AUD แล้วซ้ำอีก เว้นแต่กรณีการย้ายหลักสูตรและรายวิชานั้นเป็นรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ย้ายเข้า

ข้อ ๗๖ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมสำหรับการศึกษิตตามหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และระดับปริญญาโทให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่นักศึกษาได้อักษร S หรือไม่ต่ำกว่าอักษร C หรืออักษร ACC เท่านั้น

รายวิชาที่นักศึกษาได้ต่ำกว่าอักษร C ไม่ว่าจะเป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือกให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อนนั้นและระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกครั้งไป

ข้อ ๗๗ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมสำหรับการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาเอกให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่นักศึกษาได้อักษร S หรือไม่ต่ำกว่าอักษร B หรืออักษร ACC เท่านั้น

รายวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับต่ำกว่าอักษร B ไม่ว่าจะเป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือกให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อนนั้นและระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกครั้งไป

ข้อ ๗๘ ในกรณีที่นักศึกษาต้องศึกษารายวิชาใดซ้ำหรือแทนกันตามข้อกำหนดหลักสูตรให้นับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้นได้เพียงครั้งเดียว

หมวด ๑๓

การวัดผลการศึกษาและการคำนวณคะแนนเฉลี่ย

ข้อ ๗๙ มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการวัดผลการศึกษาสำหรับรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อน

การวัดผลการศึกษาอาจกระทำไ้ระหว่างภาคด้วยวิธีการรายงานจากหนังสือที่กำหนดให้อ่านงานที่แบ่งกันทำเป็นหมู่คณะ การทดสอบระหว่างภาค การเขียนรายงานประจำรายวิชาหรืออื่น ๆ และเมื่อสิ้นภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อนจะมีการสอบไล่สำหรับแต่ละรายวิชาที่ศึกษาในภาคนั้น หากไม่มีการสอบไล่เมื่อสิ้นภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อนจะต้องมีการวัดผลตามวิธีการที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด

ในบางกรณีมหาวิทยาลัยอาจใช้วิธีทดสอบเทียบความรู้แทนการวัดผลการศึกษาตามความในวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๘๐ นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อนตามข้อกำหนดของหลักสูตรและรายวิชาจึงจะมีสิทธิเข้าสอบไล่ในรายวิชานั้น เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นอันมิใช่ความผิดของนักศึกษาผู้นั้น คณะอธิการอนุญาตให้เข้าสอบไล่ได้เป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๘๑ ให้คำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษาและภาคฤดูร้อนเมื่อสิ้นภาคการศึกษาโดยคำนวณตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้นำค่าระดับคะแนนของรายวิชาที่ได้คูณด้วยจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้น

(๒) ให้นำผลการคำนวณตาม (๑) ของทุกรายวิชามารวมกัน

(๓) ให้นำผลการคำนวณตาม (๒) มาหารด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนเรียนในภาคนั้น

(๔) ผลการคำนวณตาม (๓) เป็นคะแนนเฉลี่ยสำหรับภาคนั้น

ข้อ ๘๒ การคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้คำนวณตามวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ให้นำค่าระดับคะแนนของรายวิชาที่ได้คูณด้วยจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้ทั้งหมดทุกภาคการศึกษาและภาคฤดูร้อน

(๒) ให้นำผลการคำนวณตาม (๑) ของทุกรายวิชามารวมกัน

(๓) ให้นำผลการคำนวณตาม (๒) มาหารด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนเรียนไว้ทุกภาคการศึกษาและภาคฤดูร้อน

(๔) ผลการคำนวณตาม (๓) เป็นคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข้อ ๘๓ ในการคำนวณตามข้อ ๘๒ (๓) หรือ ข้อ ๘๒ (๔) หากได้ทศนิยมตำแหน่งที่สามเป็นจำนวนตั้งแต่ห้าขึ้นไปให้ปัดเศษขึ้นไป

หมวด ๑๔

สถานภาพทางวิชาการ

ข้อ ๘๔ สถานภาพทางวิชาการของนักศึกษาให้พิจารณาจากผลการคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา เมื่อสิ้นภาคการศึกษาและภาคฤดูร้อนที่เรียน ดังต่อไปนี้

- (๑) นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๐๐ ขึ้นไปมีสถานภาพทางวิชาการปกติ (Normal)
- (๒) นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ มีสถานภาพทางวิชาการเตือน (Warning)
- (๓) นักศึกษาซึ่งอยู่ในสถานภาพทางวิชาการเตือน และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๗๐ ในภาคถัดมา ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา (Dismissed)
- (๔) นักศึกษาซึ่งอยู่ในสถานภาพทางวิชาการเตือน และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ แต่สูงกว่า ๒.๗๐ ในภาคถัดมา ให้มีสถานภาพทางวิชาการภาวะรอพินิจ (Probation)
- (๕) นักศึกษาซึ่งอยู่ในสถานภาพทางวิชาการภาวะรอพินิจ ตาม (๔) ในภาคที่ผ่านมาและมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ ในภาคถัดมาต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา (Dismissed)

หมวด ๑๕

การลาพักการศึกษา

ข้อ ๘๕ กรณีที่นักศึกษายังไม่ได้ลงทะเบียนเรียน หากประสงค์จะขอลาพักการศึกษาให้ยื่นคำร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษาต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

กรณีที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนแล้วแต่ยังไม่เปิดภาคการศึกษา หากมีเหตุผลความจำเป็นจะขอลาพักการศึกษาให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อคณบดีอนุมัติแล้วให้ลบบรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนและให้คืนค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ได้ชำระไปแล้ว

เมื่อได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้นักศึกษารักษาสถานภาพและชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสถานภาพตามอัตราที่ประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษากำหนด

ข้อ ๘๖ กรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนไว้แล้ว หากประสงค์ขอลาพักการศึกษาให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติภายในไม่เกินสิบสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาหรือสี่สัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน เมื่อคณบดีอนุมัติแล้วให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่นักศึกษาขอลาพักภายในสิบสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาหรือภายในเจ็ดวันแรกของภาคฤดูร้อน ให้ลบบรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้แล้วออก

(๒) ในกรณีที่นักศึกษาขอลาพักเมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ยังไม่เกินสิบสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาหรือสี่สัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน ให้บันทึกอักษร W สำหรับรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้

ข้อ ๘๗ กรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนไว้แล้ว หากประสงค์ขอลาพักการศึกษาเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามข้อ ๘๖ แต่ต้องไม่เกินวันปิดภาคการศึกษา ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นเสนอต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่ออธิการบดีอนุมัติแล้วให้บันทึกอักษร W สำหรับรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้

ข้อ ๘๘ คณะจะต้องแจ้งรายชื่อนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาให้สำนักงานทะเบียนนักศึกษาทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๘๙ ให้นับรวมเวลาในระหว่างการลาพักการศึกษาเป็นระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๑๕ ด้วย

หมวด ๑๖

การถูกลงโทษให้พักการศึกษา

ข้อ ๙๐ นักศึกษาที่ถูกลงโทษทางวินัยให้พักการศึกษาในระหว่างภาคการศึกษาให้ลบรายวิชาที่นักศึกษาผู้นั้นลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ถูกสั่งพักการศึกษาออก และให้บันทึกคำว่าถูกสั่งพักการศึกษา (Suspended) และเปลี่ยนเป็นลาพักการศึกษา (Leave) เมื่อสำเร็จการศึกษา

หากนักศึกษาถูกลงโทษด้วยเหตุทุจริตในการสอบไล่ให้ถือว่าได้ค่าระดับ F ในรายวิชาที่ทุจริตในการสอบไล่และให้ดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยวินัยนักศึกษาของมหาวิทยาลัยต่อไป

นักศึกษาที่ถูกลงโทษทางวินัยให้พักการศึกษาในภาคการศึกษาถัดไปต้องชำระค่าธรรมเนียมการรักษาสถานภาพในภาคการศึกษาที่ถูกลงโทษนั้นด้วย

ข้อ ๙๑ คณะจะต้องแจ้งชื่อนักศึกษาที่ถูกสั่งให้พักการศึกษาให้สำนักงานทะเบียนนักศึกษาทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๙๒ ให้นับรวมเวลาในระหว่างที่ถูกลงโทษให้พักการศึกษาเป็นระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๑๕ ด้วย

หมวด ๑๗

การลาออก

ข้อ ๙๓ นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกให้ยื่นคำร้องต่ออาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษาหรือผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาแล้วเสนอต่อคณบดีแล้วแต่กรณี

เมื่อคณบดีอนุมัติแล้วให้มีผลนับแต่วันที่นักศึกษายื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๙๔ เมื่อการลาออกมีผลแล้ว ให้บันทึกอักษร W ในรายวิชาที่ยังไม่มีการประกาศผลการศึกษา

หมวด ๑๘

การสำเร็จการศึกษาและการอนุมัติปริญญา

ข้อ ๙๕ นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาและจะได้รับปริญญาจากมหาวิทยาลัยต้องเป็นผู้มีความประพฤติดีเหมาะสมกับศักดิ์ศรีแห่งปริญญาของมหาวิทยาลัยและมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

(๑.๑) ต้องศึกษาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๑.๒) บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(๑.๓) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๑.๔) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด

(๑.๕) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

(๒) หลักสูตรปริญญาโท แผนหนึ่งแบบวิชาการ

(๒.๑) ต้องศึกษารายวิชาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบสี่ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า (ถ้ามี)

(๒.๒) บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(๒.๓) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) (ถ้ามี)

(๒.๔) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่คณะแต่งตั้งและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๒.๕) ต้องได้อักษร P ในการสอบภาษาต่างประเทศตามที่อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยประกาศกำหนด

(๒.๖) ต้องมีผลการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้อักษร S จากมติเอกฉันท์ของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๒.๗) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์ หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบของบทความหรือนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานทางวิชาการอื่นซึ่งสามารถสืบค้นได้โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยกำหนดและออกเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

(๒.๘) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด

(๒.๙) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

(๓) หลักสูตรปริญญาโท แผนสองวิชาชีพ

(๓.๑) ต้องศึกษารายวิชาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๓.๒) บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(๓.๓) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบสี่ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

(๓.๔) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

(๓.๕) เสนอสารนิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบที่คณะแต่งตั้งและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๓.๖) ต้องได้อักษร P ในการสอบภาษาต่างประเทศตามที่อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยกำหนดและออกเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

(๓.๗) นำส่งสารนิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๓.๘) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด

(๓.๙) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก แผนหนึ่ง

(๔.๑) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

(๔.๒) บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(๔.๓) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบที่คณะแต่งตั้งและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๔.๔) ต้องได้อักษร P ในการสอบภาษาต่างประเทศตามที่อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยประกาศกำหนด

(๔.๕) ต้องมีผลการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้อักษร S จากมติเอกฉันท์ของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๔.๖) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อยสองเรื่อง หรือผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของ

วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อยหนึ่งเรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรมหรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่างน้อยหนึ่งเรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่างน้อยหนึ่งสิทธิบัตร

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อยสามคนซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยกำหนดและออกเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

(๔.๗) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด

(๔.๘) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

(๕) หลักสูตรปริญญาเอก แผนสอง

(๕.๑) ต้องศึกษารายวิชาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๕.๒) บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(๕.๓) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบสี่ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

(๕.๔) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

(๕.๕) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบที่คณะแต่งตั้งและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๕.๖) ต้องได้อักษร P ในการสอบภาษาต่างประเทศตามที่อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยประกาศกำหนด

(๕.๗) ต้องมีผลการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้อักษร S จากมติเอกฉันท์ของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๕.๘) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด หรือได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อยสามคนที่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยกำหนดและออกเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

(๕.๙) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด

(๕.๑๐) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

หมวด ๑๙

การเสนอชื่อและการอนุมัติปริญญา

ข้อ ๙๖ ให้นักศึกษาซึ่งคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาเมื่อสิ้นภาคที่ลงทะเบียนเรียนทำหนังสือยื่นต่อมหาวิทยาลัยภายในสิบสี่วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา หรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน เพื่อขอสำเร็จการศึกษาและให้มหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติปริญญาเมื่อสิ้นภาค

ข้อ ๙๗ ให้นายทะเบียนตรวจสอบและจัดทำชื่อนักศึกษาซึ่งศึกษาครบรายวิชาตามหลักสูตร และมีคุณสมบัติตามข้อ ๙๕ ที่ได้ยื่นหนังสือตามข้อ ๙๖ ไว้ ต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติปริญญา ในสาขาวิชาที่ศึกษาสำเร็จตามหลักสูตร

ภายหลังจากที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติปริญญาแล้ว และตรวจสอบพบว่า มีการทุจริตในการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ เช่น การลอกเลียนผลงานทางวิชาการ การสร้างข้อมูลเท็จ และการมิได้ทำผลงานวิชาการด้วยตนเอง เป็นต้น ให้คณะกรรมการประจำคณะพิจารณาและเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนปริญญา และให้ผู้นั้นหมดสิทธิที่จะเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย

(๑) การลอกเลียนผลงานทางวิชาการ หมายถึง การลอกเลียนข้อความของผู้อื่นและของตนเอง ที่พิมพ์ไปแล้ว โดยไม่มีการอ้างอิง หรือปกปิดแหล่งที่มา หรือการเสนอความคิดหรือนำผลงานทางวิชาการที่มีผู้อื่นกระทำไว้มาเป็นของตน

(๒) การสร้างข้อมูลเท็จ หมายถึง การตกแต่งข้อมูลหรือการสร้างข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง

(๓) การมิได้ทำผลงานวิชาการด้วยตนเอง หมายถึง การจ้างหรือให้ผู้อื่นช่วยทำ หรือทำแทนตน หรือการมอบให้ผู้อื่นทำแทนนอกเหนือจากงานที่ได้รับไว้ในโครงร่างวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระที่ได้รับอนุมัติแล้วว่าจะกระทำเอง ทั้งนี้ไม่รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลวิทยานิพนธ์จากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

หมวด ๒๐

ค่าธรรมเนียมการศึกษาและการขอคืนค่าธรรมเนียม

ข้อ ๙๘ นักศึกษาต้องชำระค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าบริการ และค่าปรับ ตามอัตราที่ประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษากำหนด

ข้อ ๙๙ มหาวิทยาลัยอาจคืนค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาชำระให้แก่มหาวิทยาลัยไว้แล้ว ในกรณีและอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาลาออกหรือลาพักการศึกษาก่อนวันเปิดภาคการศึกษาให้มีสิทธิขอคืนได้เต็มจำนวนที่ชำระไว้

(๒) นักศึกษาลาออกหรือลาพักการศึกษาภายในสิบสี่วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษาให้มีสิทธิขอคืนได้กึ่งหนึ่ง

(๓) นักศึกษาขอถอนรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้เพราะเป็นเหตุมหาวิทยาลัยปิดรายวิชา หรือเป็นเหตุอันเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้มีสิทธิขอคืนค่าธรรมเนียมรายวิชาและค่าธรรมเนียมการใช้อุปกรณ์การศึกษาในรายวิชานั้นได้เต็มจำนวน เว้นแต่กรณีเป็นการชำระค่าธรรมเนียมแบบเหมาจ่ายไม่อาจขอคืนค่าธรรมเนียมในรายวิชาที่ปิดได้

(๔) นักศึกษาขอถอนรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ในสิบสี่วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา สำหรับภาคการศึกษาปกติ หรือเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษาสำหรับภาคฤดูร้อน ให้มีสิทธิขอคืนค่าธรรมเนียมรายวิชาและค่าธรรมเนียมการใช้อุปกรณ์การศึกษาในรายวิชานั้นได้กึ่งหนึ่ง เว้นแต่กรณีเป็นการชำระค่าธรรมเนียมแบบเหมาจ่ายไม่อาจขอคืนค่าธรรมเนียมในรายวิชาที่ถอนได้

(๕) นักศึกษาที่ถูกลงโทษทางวินัยนักศึกษาให้พักการศึกษาในภาคการศึกษาถัดไป แต่ได้ลงทะเบียนเรียนและชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในภาคการศึกษาที่ถูกลงโทษไว้แล้ว ให้มีสิทธิขอคืนได้เต็มจำนวนที่ชำระไว้

นักศึกษาที่มีความประสงค์ขอคืนเงินค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งต้องยื่นคำร้องต่อคณะภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติหรือภาคฤดูร้อน หากพ้นกำหนดเวลานั้นให้ถือว่าสละสิทธิ

ในกรณีที่มีเหตุอันมิใช่ความผิดของนักศึกษา อธิการบดีโดยข้อเสนอของคณบดีอาจพิจารณา ยกเว้นค่าปรับให้กับนักศึกษาก็ได้

หมวด ๒๑

การพ้นสภาพนักศึกษาและการขอกลับเข้าศึกษา

ข้อ ๑๐๐ นักศึกษาต้องพ้นสภาพนักศึกษา ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) สำเร็จการศึกษาและได้รับปริญญา
- (๒) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๒๐
- (๓) ถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา
- (๔) พ้นกำหนดเวลาศึกษาตามข้อบังคับนี้หรือตามข้อกำหนดหลักสูตร
- (๕) ลาออกจากการเป็นนักศึกษา
- (๖) ถูกลงโทษทางวินัยนักศึกษาอย่างร้ายแรงถึงขั้นไล่ออกจากการเป็นนักศึกษา
- (๗) ตาย

ข้อ ๑๐๑ นักศึกษาซึ่งพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเพราะถูกถอนชื่อตามข้อ ๓๑ ไปแล้ว ไม่เกินกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่มหาวิทยาลัยประกาศให้ถอนชื่อ อธิการบดีอาจอนุมัติให้นักศึกษาผู้นั้นกลับเข้าศึกษาในหลักสูตรเดิมได้

ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้กลับเข้าศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าในระหว่างที่ถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาเป็นช่วงเวลาลาพักการศึกษา เพื่อการนี้ให้นักศึกษาดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมการรักษาสถานภาพและค่าธรรมเนียมอื่นสำหรับภาคการศึกษาที่ถือเป็นการลาพักการศึกษานั้นด้วย

ข้อ ๑๐๒ นักศึกษาซึ่งพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเพราะลาออกจากการเป็นนักศึกษาไปแล้ว ไม่เกินหนึ่งภาคการศึกษานับแต่วันลาออก อธิการบดีอาจอนุมัติให้นักศึกษาผู้นั้นกลับเข้าศึกษาในหลักสูตรเดิมได้

ให้นำความในข้อ ๑๐๑ วรรคสอง มาใช้กับกรณีตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐๓ ให้นับรวมเวลาในช่วงเวลาลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๐๑ และข้อ ๑๐๒ เป็นระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๑๕ ด้วย

หมวด ๒๒

การยกเว้นใช้ข้อบังคับ

ข้อ ๑๐๔ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาของนักศึกษาเป็นการเฉพาะ ราย อธิการบดีโดยข้อเสนอของคณบดีอาจพิจารณาให้นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชา ลงทะเบียนรายวิชาเพิ่ม ถอนรายวิชา ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขหรือวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ก็ได้

ข้อ ๑๐๕ ในกรณีการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่นักศึกษาคนหนึ่งคนใด อันเนื่องมาจากเหตุที่มหาวิทยาลัยต้องรับผิดชอบ สภามหาวิทยาลัยโดยข้อเสนอของอธิการบดีอาจกำหนดให้ปฏิบัติแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมตามสมควรแก่นักศึกษาผู้นั้น เป็นการเฉพาะรายก็ได้

ข้อ ๑๐๖ ข้อบังคับนี้ไม่ใช้บังคับกับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางกฎหมายมหาชน เว้นแต่มีกรณีตามข้อ ๑๐๔ หรือข้อ ๑๐๕ ให้นำข้อบังคับนี้มาใช้โดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๐๗ ให้นำความในข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๗ และข้อ ๔๗ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาใช้บังคับกับหลักสูตรที่มีอยู่ก่อนข้อบังคับนี้ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ จนกว่าจะได้มีการปรับปรุงหลักสูตร

ข้อ ๑๐๘ กรณีหลักสูตรปริญญาเอก ให้นำความในข้อ ๕๒ และข้อ ๕๓ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาบังคับใช้กับนักศึกษาของหลักสูตรที่จัดการศึกษาอยู่ก่อนประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลบังคับใช้ จนกว่าจะได้มีการปรับปรุงหลักสูตร

ข้อ ๑๐๙ มีให้นำความในข้อ ๒๐ ข้อ ๗๓ และข้อ ๗๔ มาใช้บังคับกับนักศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ และให้นำความในข้อ ๒๒ ข้อ ๗๔ และข้อ ๗๕ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาใช้โดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(ศาสตราจารย์สุรพล นิติไกรพจน์)

นายกสภามหาวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เรื่อง คุณสมบัติด้านภาษาต่างประเทศของผู้เข้าศึกษาและสำเร็จการศึกษาของหลักสูตรระดับปริญญาโท
หรือระดับปริญญาเอก พ.ศ. ๒๕๖๘

.....

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีประกาศมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่อง คุณสมบัติด้านภาษาต่างประเทศของผู้เข้าศึกษาและสำเร็จการศึกษาของหลักสูตรระดับปริญญาโทหรือระดับปริญญาเอก

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๐ และข้อ ๙๕ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘ อธิการบดีจึงออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่อง คุณสมบัติด้านภาษาต่างประเทศของผู้เข้าศึกษาและสำเร็จการศึกษาของหลักสูตรระดับปริญญาโทหรือระดับปริญญาเอก พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับนักศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทหรือระดับปริญญาเอกตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“คณะ” หมายความว่าความรวมถึงวิทยาลัย สถาบัน หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาระดับปริญญาโทหรือระดับปริญญาเอก

ข้อ ๕ ผู้ที่จะเข้าศึกษาต้องมีคุณสมบัติด้านภาษาต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ที่จะเข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทต้องมีคะแนนสอบภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของหลักสูตร

(๒) ผู้ที่จะเข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาเอกต้องมีคะแนนสอบภาษาอังกฤษตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของหลักสูตร

ในกรณีที่ผู้ที่จะเข้าศึกษาไม่มีคะแนนสอบภาษาต่างประเทศตามวรรคหนึ่ง คณะอาจอนุโลมให้เข้าศึกษาได้ก่อน ดังนี้

(๑) กรณีเข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโท ผู้ที่จะเข้าศึกษาต้องยื่นคะแนนภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นที่ผ่านเกณฑ์ตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือยื่นหลักฐานการเข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษตามข้อ ๖ ต่อคณะ ทั้งนี้ ภายในก่อนวันเปิดภาคการศึกษาถัดไป

(๒) กรณีเข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาเอก ผู้ที่จะเข้าศึกษาต้องยื่นคะแนนภาษาอังกฤษที่ผ่านเกณฑ์ตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือยื่นหลักฐานการเข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษตามข้อ ๖ ต่อคณะทั้งนี้ ภายในก่อนวันเปิดภาคการศึกษาถัดไป

หากพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสอง ให้นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๖ การเข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทหรือระดับปริญญาเอกเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรระดับปริญญาโท ได้แก่ หลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมหาบัณฑิต ๑ และหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมหาบัณฑิต ๒ โดยมีหลักเกณฑ์การอบรมและเกณฑ์คะแนน ดังต่อไปนี้

เกณฑ์คะแนนแต่ละประเภท	อบรม ภาษาอังกฤษ สำหรับมหาบัณฑิต ๑ และภาษาอังกฤษสำหรับ มหาบัณฑิต ๒	อบรม ภาษาอังกฤษ สำหรับมหาบัณฑิต ๒	ได้รับการยกเว้น ไม่ต้องอบรม ภาษาอังกฤษสำหรับ มหาบัณฑิต ๑ และภาษาอังกฤษสำหรับ มหาบัณฑิต ๒
TU – GET (PBT)	๐ – ๔๐๐ คะแนน	๔๑๐ – ๕๔๐ คะแนน	๕๕๐ คะแนนขึ้นไป
TOEFL (ITP)	๐ – ๔๓๓ คะแนน	๔๓๗ – ๕๔๗ คะแนน	๕๕๐ คะแนนขึ้นไป
TU – GET (CBT)	๐ – ๓๒ คะแนน	๓๓ – ๗๘ คะแนน	๗๙ คะแนนขึ้นไป
TOEFL (IBT)			
IELTS	ระดับ ๐ – ๔.๕	ระดับ ๕.๐ – ๖.๐	ระดับ ๖.๕ ขึ้นไป
TOEIC	๐ – ๖๐๐ คะแนน	๖๐๕ – ๗๔๕ คะแนน	๗๕๐ คะแนนขึ้นไป

(๒) หลักสูตรระดับปริญญาเอก ได้แก่ หลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาดุษฎีบัณฑิต โดยมีหลักเกณฑ์การอบรมและเกณฑ์คะแนน ดังต่อไปนี้

เกณฑ์คะแนนแต่ละประเภท	อบรม ภาษาอังกฤษสำหรับ ดุษฎีบัณฑิต	ได้รับการยกเว้นไม่ต้องอบรม ภาษาอังกฤษสำหรับ ดุษฎีบัณฑิต
TU – GET (PBT)	๐ – ๕๔๐ คะแนน	๕๕๐ คะแนนขึ้นไป
TOEFL (ITP)	๐ – ๕๔๗ คะแนน	๕๕๐ คะแนนขึ้นไป
TU – GET (CBT)	๐ – ๗๘ คะแนน	๗๙ คะแนนขึ้นไป
TOEFL (IBT)		
IELTS	ระดับ ๐ – ๖.๐	ระดับ ๖.๕ ขึ้นไป
TOEIC	๐ – ๗๔๕ คะแนน	๗๕๐ คะแนนขึ้นไป

คำอธิบายเนื้อหาหลักสูตรการอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมหาบัณฑิต ๑ ภาษาอังกฤษสำหรับมหาบัณฑิต ๒ และภาษาอังกฤษสำหรับดุษฎีบัณฑิต ให้เป็นไปตามเอกสารแนบท้ายประกาศ

ข้อ ๗ นักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทหรือระดับปริญญาเอกจะสำเร็จการศึกษาได้เมื่อดำเนินการตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีหลักสูตรระดับปริญญาโท จะสำเร็จการศึกษาได้ต่อเมื่อสอบภาษาอังกฤษได้ค่าระดับผ่าน (P) โดยมีคะแนนหรือผลการอบรมภาษาอังกฤษอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑.๑) TU – GET (PBT) หรือ TOEFL (ITP) ๕๕๐ คะแนนขึ้นไป

(๑.๒) TU - GET (CBT) หรือ TOEFL (IBT) ๗๙ คะแนนขึ้นไป

(๑.๓) IELTS ระดับ ๖.๕ ขึ้นไป

(๑.๔) TOEIC ๗๕๐ คะแนนขึ้นไป

(๑.๕) ผลการอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมหาบัณฑิต ๒ ในระดับผ่าน ยกเว้นกรณีหลักสูตรนานาชาติสามารถกำหนดผลการทดสอบอย่างอื่นตามที่หลักสูตรกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย

(๒) กรณีหลักสูตรระดับปริญญาเอก จะสำเร็จการศึกษาได้ต่อเมื่อสอบภาษาอังกฤษได้ค่าระดับผ่าน (P) โดยมีคะแนนหรือผลการอบรมภาษาอังกฤษอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๒.๑) TU – GET (PBT) หรือ TOEFL (ITP) ๕๕๐ คะแนนขึ้นไป

(๒.๒) TU - GET (CBT) หรือ TOEFL (IBT) ๗๙ คะแนนขึ้นไป

(๒.๓) IELTS ระดับ ๖.๕ ขึ้นไป

(๒.๔) TOEIC ๗๕๐ คะแนนขึ้นไป

(๒.๕) ผลการอบรมภาษาอังกฤษสำหรับดุษฎีบัณฑิต ในระดับผ่าน ยกเว้นกรณีหลักสูตรนานาชาติสามารถกำหนดผลการทดสอบอย่างอื่นตามที่หลักสูตรกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย

ค่าระดับผ่าน (P) ของภาษาต่างประเทศอื่น ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตร

ข้อ ๘ ผู้เข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทหรือระดับปริญญาเอก ดังต่อไปนี้ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีคะแนนสอบภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นในการสมัครเข้าศึกษาและให้ถือว่าได้ค่าระดับผ่าน (P) ตั้งแต่เข้าศึกษา

(๑) เป็นผู้ที่มีสัญชาติของประเทศซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการหรือประเทศซึ่งใช้ภาษาต่างประเทศอื่นเป็นภาษาทางการตามที่ข้อกำหนดของหลักสูตรกำหนดให้สอบผ่านก่อนสำเร็จการศึกษา

(๒) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรที่สอนโดยใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นตามที่ข้อกำหนดของหลักสูตรกำหนดให้สอบผ่านก่อนสำเร็จการศึกษา ในระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่สำเร็จการศึกษาจนถึงวันที่สมัครเข้าศึกษา

(๓) เป็นผู้ที่มีผลคะแนนหรือผลการอบรมภาษาอังกฤษ ตามข้อ ๗ ก่อนสมัครเข้าศึกษาในระยะเวลาไม่เกินสองปี นับแต่วันที่ประกาศผลทดสอบหรือผลการอบรมจนถึงวันที่สมัครเข้าศึกษา

(๔) เป็นผู้ที่ได้ผ่านการศึกษาและสอบผ่านวิชา มธ.๐๐๖ หรือสอบผ่านการอบรมภาษาอังกฤษ สำหรับมหาบัณฑิต ๒ หรือภาษาอังกฤษสำหรับดุษฎีบัณฑิต มาแล้วในระยะเวลาไม่เกิน ๒ ปี นับแต่สิ้นภาค การศึกษาที่สอบผ่านหรือนับแต่วันที่ประกาศผลการอบรมจนถึงวันที่สมัครเข้าศึกษา

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการรายชื่อผู้มีคุณสมบัติด้านภาษาต่างประเทศตามประกาศนี้พร้อมผล คณะกรรมการสอบหรือเอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่สำนักงานทะเบียนนักศึกษาเพื่อบันทึกไว้ในระเบียน การศึกษา

ข้อ ๑๐ นักศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทหรือระดับปริญญาเอก อยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ สามารถนำหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ ของประกาศ ฉบับนี้มาใช้บังคับได้โดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(ศาสตราจารย์ ดร. ศุภสวัสดิ์ ชัยวาลย์)

อธิการบดี